ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
YVES BOT
της 7ης Ιουνίου 2007 [1]

1. Οι υπό κρίση υποθέσεις έχουν ως αντικείμενο τις αιτήσεις αναιρέσεως της B. Salvador García, της A. Herrero Romeu καθώς και του T. Salazar Brier, υπαλλήλων της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, και του R. De Bustamante Tello, υπαλλήλου του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά των αποφάσεων που εξέδωσε στις 25 Οκτωβρίου 2005 [2] το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, περί απορρίψεως των προσφυγών ακυρώσεως κατά των αποφάσεων της Επιτροπής [3] ή του Συμβουλίου [4], με τις οποίες δεν τους χορηγήθηκε το επίδομα αποδημίας, καθώς και η αποζημίωση εγκαταστάσεως και η ημερήσια αποζημίωση οι οποίες, σύμφωνα με τους προσφεύγοντες, είναι συναφείς με το επίδομα αποδημίας.

2. Το επίδομα αποδημίας χορηγείται στους κοινοτικούς υπαλλήλους που αναγκάζονται να μεταφέρουν τη διαμονή τους από τη χώρα καταγωγής τους στη χώρα υπηρεσίας όταν αναλαμβάνουν υπηρεσία στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [5], η χορήγηση του επιδόματος αυτού εξαρτάται από την προϋπόθεση ότι ο υπάλληλος δεν είχε ήδη τη διαμονή του ή την κύρια επαγγελματική του δραστηριότητα στο έδαφος της χώρας υπηρεσίας πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του.

3. Ωστόσο, η ίδια διάταξη προβλέπει ότι, για την εφαρμογή της προϋποθέσεως αυτής, δεν λαμβάνονται υπόψη οι «καταστάσεις που προκύπτουν από την παροχή υπηρεσιών προς άλλο κράτος ή διεθνή οργανισμό».

4. Αντικείμενο των διαφορών στις υπό κρίση υποθέσεις αποτελεί το περιεχόμενο της εξαιρέσεως αυτής. Οι αναραισείοντες προσάπτουν στο Πρωτοδικείο ότι έκρινε ότι η έννοια της παροχής υπηρεσιών προς άλλο κράτος εφαρμόζεται μόνον στις υπηρεσίες που παρέχονται στις κεντρικές αρχές άλλου κράτους και δεν καλύπτουν, κατά συνέπεια,

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 — Για την υπόθεση C-7/06 P, απόφαση Salvador García κατά Επιτροπής, υπόθεση T-205/02 (Συλλογή Υπ.Υπ. 2005, σ. I-A-285 και II-1311)· για την υπόθεση C-8/06 P, απόφαση Herrero Romeu κατά Επιτροπής, υπόθεση T-298/02 (Συλλογή Υπ.Υπ. 2005, σ. I-A-295 και II-1349)· για την υπόθεση C-9/06 P, απόφαση Salazar Brier κατά Επιτροπής, υπόθεση T-83/03 (Συλλογή Υπ.Υπ. 2005, σ. I-A-311 και II-1407), και για την υπόθεση C-10/06 P, απόφαση De Bustamante Tello κατά Συμβουλίου, υπόθεση T-368/03 (Συλλογή Υπ.Υπ. 2005, σ. I-A-321 και II-1439), στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις.

3 — Για την υπόθεση C-7/06 P, απόφαση της 28ης Ιουνίου 2001· για την υπόθεση C-8/06 P, απόφαση της 19ης Νοεμβρίου 2001, και για την υπόθεση C-9/06 P, απόφαση της 25ης Ιουλίου 2002.

4 — Για την υπόθεση C-10/06 P, απόφαση της 24ης Ιανουαρίου 2003.

5 — Στο εξής: ΚΥΚ.

την παροχή υπηρεσιών προς οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως οι ισπανικές αυτόνομες κοινότητες, ούτε, κατά μείζονα λόγο, την παροχή υπηρεσιών προς εταιρία ιδιωτικού δικαίου, επιφορτισμένη με την υπεράσπιση των συμφερόντων μιας αυτόνομης κοινότητας ενώπιον των κοινοτικών αρχών, ακόμη και αν η εταιρία αυτή είναι επιφορτισμένη με αποστολή δημοσίου συμφέροντος. Στη μία από τις υποθέσεις αυτές τίθεται επίσης το ερώτημα αν τα καθήκοντα βοηθού βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μπορούν να θεωρηθούν ως παροχή υπηρεσιών προς διεθνή οργανισμό, κατά την έννοια της επίμαχης διατάξεως.

5. Επειδή οι τέσσερις αυτές υποθέσεις αφορούν κυρίως το ίδιο νομικό ζήτημα, θα τις εξετάσω από κοινού στις παρούσες προτάσεις.

I — Το νομικό πλαίσιο

6. Επισημαίνω ότι, κατά τη γνώμη μου, η έννοια της παροχής υπηρεσιών προς άλλο κράτος δεν περιορίζεται μόνο στις υπηρεσίες που παρέχονται προς τις κεντρικές αρχές ενός κράτους, αλλά καλύπτει επίσης και αυτές που παρέχονται προς οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης καθώς και προς μια οντότητα, η οποία, ανεξαρτήτως της νομικής της μορφής, έχει επιφορτιστεί, δυνάμει πράξεως της δημόσιας αρχής και υπό τον έλεγχό της, με αποστολή γενικού συμφέροντος, όπως η διαχείριση ή υπεράσπιση των συμφερόντων ενός οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ενώπιον των κοινοτικών οργάνων.

7. Αναφέρω επίσης ότι τα καθήκοντα βοηθού βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όταν ο βοηθός έχει προσληφθεί απευθείας από τον βουλευτή, δηλαδή είχε άμεσο νομικό δεσμό με τον βουλευτή, πρέπει να αναλυθούν ως παροχή υπηρεσιών προς διεθνή οργανισμό, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.

8. Φρονώ ότι το Πρωτοδικείο, με τις αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις, υπέπεσε σε νομική πλάνη κατά την ερμηνεία της έννοιας της παροχής υπηρεσιών προς άλλο κράτος και θα εκθέσω τις συνέπειες που πρέπει να αντληθούν από τη νομική αυτή πλάνη σε κάθε μία από τις εξεταζόμενες υποθέσεις.

9. Οι αμοιβές των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων περιλαμβάνουν, σύμφωνα με το άρθρο 62 του ΚΥΚ, τον βασικό μισθό, τα οικογενειακά επιδόματα και τις αποζημιώσεις.

10. Μεταξύ των αποζημιώσεων αυτών περιλαμβάνεται το επίδομα αποδημίας, το ποσόν του οποίου καθορίζεται στο άρθρο 69 του ΚΥΚ σε 16 % του αθροίσματος του βασικού μισθού, του επιδόματος στέγης και

του επιδόματος συντηρουμένων τέκνων, τα οποία δικαιούται ο υπάλληλος. Το επίδομα αυτό καταβάλλεται καθ' όλη τη διάρκεια της επαγγελματικής δραστηριότητας του υπαλλήλου.

11. Το εν λόγω επίδομα θεσπίστηκε με τον κανονισμό 31 (ΕΟΚ), 11 (ΕΚΑΧ), της 18ης Δεκεμβρίου 1961, περί του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, το οποίο άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1962 [6].

12. Το επίδομα αποδημίας αντικαθιστά την αποζημίωση για εκτός έδρας εργασία. Η αποζημίωση αυτή για εκτός έδρας εργασία, το ποσόν της οποίας αντιστοιχούσε στο 20 % του βασικού μισθού, χορηγούνταν στους υπαλλήλους οι οποίοι, πριν από την έναρξη των καθηκόντων τους, κατοικούσαν μονίμως πλέον των έξι μηνών σε απόσταση ανώτερη των 25 χιλιομέτρων από την έδρα του κοινοτικού οργάνου για τους υπαλλήλους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα και 70 χιλιομέτρων για τους υπαλλήλους της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

13. Οι προϋποθέσεις χορηγήσεως του επιδόματος αποδημίας ορίζονται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ. Οι προϋποθέσεις αυτές παραμένουν αμετάβλητες από τη θέσπιση του επιδόματος αυτού το 1961. Η διάταξη αυτή έχει ως εξής:

«Το επίδομα αποδημίας [...] χορηγείται:

α) στον υπάλληλο:

— ο οποίος δεν είναι και δεν υπήρξε ποτέ υπήκοος του κράτους στο έδαφος του οποίου ευρίσκεται ο τόπος εργασίας του

και

— ο οποίος δεν είχε μόνιμη διαμονή ή δεν άσκησε κατά συνήθη τρόπο, επί πέντε έτη λήγοντα έξι μήνες πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του, την κύρια επαγγελματική δραστηριότητά του στο ευρωπαϊκό έδαφος του εν λόγω κράτους. Για την εφαρμογή της παρούσας διατάξεως δεν λαμβάνονται υπόψη οι καταστάσεις που προκύπτουν από την παροχή υπηρεσιών προς άλλο κράτος ή διεθνή οργανισμό·

6 — ΕΕ 1962, 45, σ. 1385.

β) στον υπάλληλο ο οποίος, παρόλο που είναι ή υπήρξε υπήκοος του κράτους στο έδαφος του οποίου ευρίσκεται ο τόπος όπου υπηρετεί, είχε τη μόνιμη διαμονή του, κατά συνήθη τρόπο, επί δέκα έτη λήγοντα κατά την ανάληψη των καθηκόντων του, εκτός του ευρωπαϊκού εδάφους του κράτους αυτού για άλλους λόγους εκτός από την άσκηση καθηκόντων στην υπηρεσία κράτους ή σε διεθνή οργανισμό.

[...]»

14. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 2, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, ο υπάλληλος ο οποίος, επειδή δεν έχει και δεν είχε ποτέ την ιθαγένεια του κράτους στο έδαφος του οποίου βρίσκεται ο τόπος υπηρεσίας του, δεν πληροί τους όρους που απαιτούνται για να λάβει το επίδομα αποδημίας, δικαιούται επίδομα εκπατρισμού ίσο με το ένα τέταρτο του επιδόματος αποδημίας.

15. Η αποζημίωση εγκαταστάσεως και η ημερήσια αποζημίωση προβλέπονται αντιστοίχως στα άρθρα 5 και 10 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.

16. Το άρθρο 5 του παραρτήματος αυτού, ως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, προβλέπει ότι ο υπάλληλος που πληροί τις προϋποθέσεις για να λάβει επίδομα αποδημίας δικαιούται αποζημίωση εγκαταστάσεως ίση προς τον βασικό μισθό ενός μήνα.

17. Το άρθρο 10 του εν λόγω παραρτήματος προβλέπει ότι ο υπάλληλος που αποδεδειγμένα είναι υποχρεωμένος να αλλάξει τόπο διαμονής για να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις του άρθρου 20 του ΚΥΚ δικαιούται ημερησίας αποζημιώσεως, το ποσό της οποίας καθορίζεται σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο 10.

II — Το ιστορικό των υπό κρίση υποθέσεων

18. Το ιστορικό των τεσσάρων υπό εξέταση υποθέσεων συνοψίζεται ως εξής.

Α — *Η υπόθεση C-7/06 P*

19. Η B. Salvador García, ισπανικής ιθαγενείας, ανέλαβε υπηρεσία στην Επιτροπή στις Βρυξέλλες, ως υπάλληλος, στις 16 Απριλίου 2001.

20. Στο παρελθόν είχε πραγματοποιήσει στις Βρυξέλλες σπουδές από τον Σεπτέμβριο του 1991 έως τον Ιούλιο του 1992 και κατόπιν πρακτική άσκηση στην Επιτροπή από τον Οκτώβριο του 1992 έως τον Φεβρουάριο του 1993.

21. Από την 1η Οκτωβρίου 1993 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1994, εργάστηκε στις Βρυξέλλες για την Κυβέρνηση της αυτόνομης Κοινότητας της Ναβάρας, κατόπιν από 21 Φεβρουαρίου 1995 έως 20 Αυγούστου 1995, εργάστηκε στη Sociedad de Desarrollo de Navarra, Sodena, SA [7], εταιρία επιφορτισμένη με την οικονομική ανάπτυξη της αυτόνομης αυτής κοινότητας.

22. Μεταξύ 1ης Σεπτεμβρίου 1995 και 30ής Ιουνίου 1996, η B. Salvador García άσκησε καθήκοντα βοηθού βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

23. Τον Ιούλιο και Αύγουστο του 1996, εργάστηκε εθελοντικά σε μια μη κυβερνητική οργάνωση στο Περού.

24. Από τις 2 Σεπτεμβρίου 1996 έως τις 28 Φεβρουαρίου 1997, εργάστηκε στις Βρυξέλλες στην εταιρία ECO, στην οποία η Επιτροπή είχε αναθέσει καθήκοντα τεχνικής βοήθειας.

25. Από την 1η Μαρτίου 1997 έως τις 31 Μαρτίου 1999, εργάστηκε στις Βρυξέλλες στη Sociedad de Desarrollo Exterior de Navarra, Sodexna, SA [8], εταιρία επιφορτισμένη με την εξωτερική οικονομική ανάπτυξη της αυτόνομης Κοινότητας της Ναβάρας, κατόπιν από την 1η Απριλίου 1999 έως τις 15 Απριλίου 2001, άσκησε καθήκοντα εκπροσώπου της Κυβερνήσεως της αυτόνομης αυτής κοινότητας.

26. Με την από 28 Ιουνίου 2001 απόφαση, η Επιτροπή αποφάνθηκε ότι η προσφεύγουσα δεν μπορούσε να λάβει το επίδομα αποδημίας καθώς και τις συναφείς αποζημιώσεις.

27. Με την από 27 Μαρτίου 2002 απόφαση περί απορρίψεως της διοικητικής ενστάσεως της προσφεύγουσας, η Επιτροπή έκρινε ότι οι δραστηριότητες της προσφεύγουσας στις Βρυξέλλες, ως βοηθού βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στην υπηρεσία των εταιριών Sodena και Sodexna καθώς και στην Κυβέρνηση της αυτόνομης Κοινότητας της Ναβάρας δεν μπορούν να θεωρηθούν ως «παροχή υπηρεσιών προς άλλο κράτος ή διεθνή οργανισμό», κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.

28. Επομένως, η Επιτροπή έκρινε ότι οι δραστηριότητες αυτές πρέπει να ληφθούν

7 — Εταιρία για την ανάπτυξη της Ναβάρας (στο εξής: Sodena).

8 — Εταιρία για την εξωτερική ανάπτυξη της Ναβάρας (στο εξής: Sodexna).

υπόψη και η περίοδος των πέντε ετών του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, δεύτερη περίπτωση, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, η οποία αποκαλείται «περίοδος αναφοράς», εκτεινόταν από τις 16 Οκτωβρίου 1995 έως τις 16 Οκτωβρίου 2000. Συνεπώς, η Επιτροπή συνάγει ότι κατά την περίοδο αυτή η προσφεύγουσα κατοικούσε και ασκούσε τις κύριες επαγγελματικές δραστηριότητές της στο Βέλγιο.

Β — *Υπόθεση C-8/06 P*

29. Η A. Herrero Romeu, ισπανικής ιθαγενείας, ανέλαβε υπηρεσία στην Επιτροπή, στις Βρυξέλλες, ως υπάλληλος, στις 16 Νοεμβρίου 2001.

30. Στο παρελθόν είχε εργαστεί στις Βρυξέλλες από τον Ιανουάριο του 1993 μέχρι τον Νοέμβριο του 2001 στην αντιπροσωπεία του Patronat Català Pro Europa [9], οργανισμό επιφορτισμένο με τη διαχείριση των συμφερόντων της Κυβερνήσεως της αυτόνομης Κοινότητας της Καταλονίας ενώπιον των κοινοτικών οργάνων.

31. Με την από 19 Νοεμβρίου 2001 απόφαση, η Επιτροπή αποφάνθηκε ότι η προσφεύγουσα δεν μπορούσε να λάβει το επίδομα αποδημίας και τις συναφείς αποζημιώσεις.

32. Η Επιτροπή απέρριψε τη διοικητική ένσταση της προσφεύγουσας με την από 10 Ιουνίου 2002 απόφαση για τον λόγο ότι η επαγγελματική δραστηριότητα της ενδιαφερόμενης στην υπηρεσία του Patronat δεν μπορεί να εξομοιωθεί με «παροχή υπηρεσιών προς άλλο κράτος». Επομένως η Επιτροπή συνήγαγε ότι η περίοδος αναφοράς πρέπει να καθοριστεί από 15 Μαΐου 1996 έως 15 Μαΐου 2001 και, κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, η προσφεύγουσα κατοικούσε και ασκούσε τις κύριες επαγγελματικές δραστηριότητές της στο Βέλγιο.

Γ — *Υπόθεση C-9/06 P*

33. Ο T. Salazar Brier, ισπανικής ιθαγενείας, ανέλαβε υπηρεσία στην Επιτροπή στις Βρυξέλλες, ως υπάλληλος, την 1η Ιουνίου 2002.

34. Στο παρελθόν, είχε εργαστεί μεταξύ 3ης Οκτωβρίου 1994 και 31ης Αυγούστου 1998 ως υπάλληλος της Sociedad Canaria de Fomento Económico, Sofesa, SA [10], εταιρίας επιφορτισμένης με τη διαχείριση των συμφερόντων της αυτόνομης Κοινότητας των Καναρίων Νήσων και του γραφείου της αντιπροσωπείας της Κυβερνήσεως της αυτόνομης αυτής κοινότητας στις Βρυξέλλες, κατόπιν, από 1ης Σεπτεμβρίου 1998 έως 31ης Μαΐου 2002, ως έκτακτος υπάλληλος για την Κυβέρνηση της εν λόγω αυτόνομης κοινότητας.

9 — Στο εξής: Patronat.

10 — Εταιρία για την οικονομική ανάπτυξη των Καναρίων Νήσων (στο εξής: Sofesa).

35. Η Επιτροπή, με την προσωπική καρτέλα αναλήψεως υπηρεσίας που καθορίζει τα δικαιώματα του T. Salazar Brier, που συμπληρώθηκε στις 25 Ιουλίου 2002, αποφάσισε ότι ο ενδιαφερόμενος δεν μπορούσε να λάβει το επίδομα αποδημίας και τις συναφείς αποζημιώσεις.

36. Η διοικητική ένσταση του ενδιαφερομένου αποτέλεσε το αντικείμενο σιωπηρής απόρριψης στις 24 Φεβρουαρίου 2003 και κατόπιν ρητής απόρριψης με απόφαση της 24ης Μαρτίου 2003. Η Επιτροπή έκρινε ότι οι δραστηριότητες του προσφεύγοντος στη Sofesa και στην Κυβέρνηση της αυτόνομης Κοινότητας των Καναρίων Νήσων δεν αποτελούν «παροχή υπηρεσιών προς άλλο κράτος». Επομένως, η Επιτροπή συνήγαγε ότι η περίοδος αναφοράς έπρεπε να καθοριστεί από 1ης Δεκεμβρίου 1996 έως 30 Νοεμβρίου 2001 και, κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, ο προσφεύγων κατοικούσε και ασκούσε τις κύριες επαγγελματικές του δραστηριότητες στο Βέλγιο.

Δ — *Υπόθεση C-10/06 P*

37. Ο R. De Bustamante Tello, ισπανικής ιθαγενείας, ανέλαβε υπηρεσία στο Συμβούλιο, στις Βρυξέλλες, ως υπάλληλος, την 1η Ιανουαρίου 2003.

38. Στο παρελθόν, άσκησε επαγγελματική δραστηριότητα στις Βρυξέλλες μεταξύ 2 Δεκεμβρίου 1991 και 31 Ιουλίου 1996, στην υπηρεσία του Instituto de Fomento de la Región de Murcia [11], νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου της αυτόνομης Κοινότητας της Περιφέρειας της Μουρκίας, επιφορτισμένου μεταξύ άλλων με την παρακολούθηση της εξελίξεως της νομοθεσίας και των κοινοτικών προγραμμάτων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την αυτόνομη αυτή κοινότητα.

39. Μεταξύ Αυγούστου 1996 και Δεκεμβρίου 2002, εργάστηκε επίσης στις Βρυξέλλες ως διευθυντής της Oficina de la Comunidad Autónoma de la Región de Murcia ante las Comunidades europeas [12], διοικητικού οργανισμού της αυτόνομης Κοινότητας της Περιφέρειας της Μουρκίας, επιφορτισμένου να διαχειρίζεται τα συμφέροντά της ενώπιον των κοινοτικών οργάνων.

40. Με την από 24 Ιανουαρίου 2003 απόφαση, το Συμβούλιο αποφάνθηκε ότι ο προσφεύγων δεν μπορούσε να λάβει το επίδομα αποδημίας και τις συναφείς αποζημιώσεις.

41. Με την από 28 Ιουλίου 2003 απόφαση περί απορρίψεως της διοικητικής ενστάσεως του προσφεύγοντος, το Συμβούλιο αποφάνθηκε ότι οι επαγγελματικές δραστηριότητές

11 — Ινστιτούτο για την ανάπτυξη της Περιφέρειας της Μουρκίας (στο εξής: INFO).

12 — Γραφείο της αυτόνομης κοινότητας της Περιφερείας της Μουρκίας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες (στο εξής: ORM).

του στο INFO και στο ORM δεν μπορούν να θεωρηθούν ως «παροχή υπηρεσιών προς άλλο κράτος». Επομένως, το Συμβούλιο συνήγαγε ότι η περίοδος αναφοράς έπρεπε να καθοριστεί από 1η Ιουλίου 1997 έως 30 Ιουνίου 2002 και, κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, ο ενδιαφερόμενος κατοικούσε και ασκούσε την κύρια επαγγελματική του δραστηριότητα στο Βέλγιο.

III — Οι αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις

42. Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 4 Ιουλίου και 1η Οκτωβρίου 2002 καθώς και στις 3 Μαρτίου και 4 Νοεμβρίου 2003, αντιστοίχως, η B. Salvador García και η A. Herrero Romeu, καθώς και ο T. Salazar Brier και ο R. De Bustamante Tello άσκησαν ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγές ακυρώσεως κατά των αποφάσεων της Επιτροπής και του Συμβουλίου, με τις οποίες δεν τους αναγνωρίστηκε το δικαίωμα επί του επιδόματος αποδημίας και των συναφών αποζημιώσεων.

43. Οι προσφεύγοντες ζήτησαν επίσης την καταδίκη των καθών κοινοτικών οργάνων στα δικαστικά έξοδα.

44. Προς στήριξη της αιτήσεώς τους περί χορηγήσεως του επιδόματος αποδημίας, οι προσφεύγοντες προέβαλαν τρεις λόγους που αντλούνται, ο πρώτος από παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, ο δεύτερος από πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών και ο τρίτος από προσβολή της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως.

45. Η B. Salvador García και η A. Herrero Romeu καθώς και ο T. Salazar Brier προσήψαν επίσης στην Επιτροπή ότι δεν τήρησε την υποχρέωση αιτιολογήσεως.

46. Προς στήριξη της αιτήσεώς τους περί χορηγήσεως της ημερησίας αποζημιώσεως και της αποζημιώσεως εγκαταστάσεως, οι προσφεύγοντες ισχυρίστηκαν ότι, σύμφωνα με την απόφαση της 28ης Μαΐου 1998, C-62/97 P, Επιτροπή κατά Lozano Palacios [13], οι αποζημιώσεις αυτές θα τους χορηγούνταν αυτομάτως αν τους είχε αναγνωριστεί το δικαίωμά τους για επίδομα αποδημίας.

47. Το Πρωτοδικείο απέρριψε το αίτημα των προσφευγόντων και αποφάσισε ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

48. Το Πρωτοδικείο απέρριψε τους λόγους που προβλήθηκαν προς στήριξη των αιτήσεων περί χορηγήσεως του επιδόματος αποδημίας ως απαράδεκτους ή αβάσιμους.

49. Όσον αφορά τον πρώτο λόγο, ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι δεν ήταν βάσιμος για τους εξής λόγους.

13 — Συλλογή 1998, σ. I-3273.

50. Το Πρωτοδικείο επισήμανε ότι, κατά πάγια νομολογία, ο λόγος υπάρξεως του επιδόματος αποδημίας είναι να αντισταθμίζονται τα ιδιαίτερα βάρη και μειονεκτήματα που προκύπτουν από τη μόνιμη άσκηση καθηκόντων σε χώρα με την οποία ο υπάλληλος δεν έχει δημιουργήσει μόνιμο δεσμό πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του και, για να δημιουργηθούν οι μόνιμοι αυτοί δεσμοί και να απολέσει ο υπάλληλος το επίδομα αποδημίας, ο νομοθέτης θέτει ως προϋπόθεση ότι ο υπάλληλος πρέπει να είχε τη μόνιμη διαμονή του ή να ασκούσε την κύρια επαγγελματική του δραστηριότητα επί πέντε έτη στη χώρα του τόπου υπηρεσίας του.

51. Το Πρωτοδικείο εξέθεσε στη συνέχεια ότι η εξαίρεση του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, δεύτερη περίπτωση, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, υπέρ των προσώπων που έχουν παράσχει υπηρεσίες προς άλλο κράτος ή διεθνή οργανισμό κατά την περίοδο αναφοράς, προβλέφθηκε ώστε να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι τα πρόσωπα αυτά έχουν δημιουργήσει μόνιμο δεσμό με τη χώρα υπηρεσίας, λόγω του προσωρινού χαρακτήρα της αποσπάσεώς τους στη χώρα αυτή.

52. Το Πρωτοδικείο έκρινε ότι, λαμβανομένης υπόψη της ημερομηνίας κατά την οποία οι προσφεύγοντες ανέλαβαν υπηρεσίες στην Επιτροπή ή το Συμβούλιο, η περίοδος αναφοράς έπρεπε να καθοριστεί, για την B. Salvador García, από 16 Οκτωβρίου 1995 έως 15 Οκτωβρίου 2000, για την A. Herrero Romeu, από 16 Μαΐου 1996 έως 15 Μαΐου 2001, για τον T. Salazar Brier, από 1η Δεκεμβρίου 1996 έως 30 Νοεμβρίου 2001, και, για τον R. De Bustamante Tello, από 1η Ιουλίου 1997 έως 30 Ιουνίου 2002.

53. Το Πρωτοδικείο επισήμανε ότι, κατά το μεγαλύτερο μέρος αυτών των περιόδων αναφοράς, οι προσφεύγοντες είχαν ασκήσει την κύρια επαγγελματική τους δραστηριότητα στις Βρυξέλλες, ως εξής:

— η B. Salvador García, αφενός, στη Sodexna και στην Κυβέρνηση της αυτόνομης Κοινότητας της Ναβάρας στις Βρυξέλλες και, αφετέρου, ως βοηθός βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·

— η A. Herrero Romeu στην αντιπροσωπεία του Patronat·

— ο T. Salazar Brier στη Sofesa και κατόπιν στην Κυβέρνηση της αυτόνομης Κοινότητας των Καναρίων Νήσων·

— ο R. De Bustamante Tello στο ORM.

54. Το Πρωτοδικείο επισήμανε ότι το ζήτημα που έθεταν οι προσφυγές είναι να καθοριστεί αν η εργασία που πραγματοποίησε ο καθένας τους στις Βρυξέλλες κατά την περίοδο αναφοράς πρέπει να θεωρηθεί ως «παροχή υπηρεσιών προς άλλο κράτος», κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, και αν τα καθήκοντα βοηθού βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που άσκησε η B. Salvador García πρέπει να χαρακτηριστούν ως «παροχή υπηρεσιών προς διεθνή οργανισμό» κατά την έννοια της ίδιας διατάξεως.

55. Το Πρωτοδικείο έκρινε ότι το κοινοτικό δίκαιο και, ιδίως, ο ΚΥΚ παρέχουν επαρκείς ενδείξεις βάσει των οποίων μπορεί να διευκρινιστεί το περιεχόμενο του άρθρου 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ και, κατά συνέπεια, να δοθεί αυτοτελής ερμηνεία στην έννοια του κράτους σε σχέση με τα διάφορα εθνικά δίκαια.

56. Το Πρωτοδικείο επισήμανε, πρώτον, ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι από τη γενική οικονομία της Συνθήκης προκύπτει ότι ο όρος «κράτος μέλος», κατά την έννοια των θεσμικών διατάξεων, αναφέρεται μόνο στις κυβερνητικές αρχές των κρατών μελών και δεν μπορεί να καλύψει και τις κυβερνήσεις των περιφερειών ή των αυτόνομων κοινοτήτων, όποια και αν είναι η έκταση των αρμοδιοτήτων που τους αναγνωρίζονται. Η αποδοχή του αντιθέτου θα έθιγε τη θεσμική ισορροπία που εγκαθιδρύουν οι συνθήκες, οι οποίες ορίζουν κυρίως τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα κράτη μέλη, ήτοι τα συμβαλλόμενα κράτη στις ιδρυτικές συνθήκες και στις συνθήκες προσχωρήσεως, συμμετέχουν στη λειτουργία των κοινοτικών οργάνων [14].

57. Δεύτερον, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι, κατά πάγια νομολογία, οι διατάξεις του ΚΥΚ που αποσκοπούν στη ρύθμιση των εννόμων σχέσεων μεταξύ των θεσμικών οργάνων και των υπαλλήλων δημιουργώντας αμοιβαία δικαιώματα και υποχρεώσεις περιλαμβάνουν ακριβή ορολογία, η αναλογική επέκταση της οποίας σε μη προβλεπόμενες ρητώς περιπτώσεις αποκλείεται [15].

58. Το Πρωτοδικείο επισήμανε ότι, στο άρθρο 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, ο νομοθέτης επέλεξε τον όρο «κράτος», ενώ υφίσταντο ήδη, κατά τον χρόνο της θεσπίσεως του ΚΥΚ, κράτη μέλη με ομοσπονδιακή ή περιφερειακή δομή, όπως η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, και όχι μόνον κράτη με συγκεντρωτική εσωτερική δομή. Επομένως, αν ο κοινοτικός νομοθέτης είχε θελήσει να συμπεριλάβει τις πολιτικές υποδιαιρέσεις ή τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης στο εν λόγω άρθρο, θα το είχε πράξει ρητώς.

14 — Το Πρωτοδικείο εννοεί τις διατάξεις του Δικαστηρίου της 21ης Μαρτίου 1997, C-95/97, Région wallonne κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. I-1787, σκέψη 6), και της 1ης Οκτωβρίου 1997, C-180/97, Regione Toscana κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. I-5245, σκέψη 6).

15 — Το Πρωτοδικείο παρέθεσε τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 16ης Μαρτίου 1971, 48/70, Bernardi κατά Κοινοβουλίου (Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 713, σκέψεις 11 και 12), και της 20ής Ιουνίου 1985, 123/84, Klein κατά Επιτροπής (Συλλογή 1985, σ. 1907, σκέψη 23), καθώς και την απόφαση της 19ης Ιουλίου 1999, T-74/98, Mammarella κατά Επιτροπής (Συλλογή Υπ.Υπ. σ. I-A-151 και II-797, σκέψη 38).

59. Το Πρωτοδικείο έκρινε ότι, κατόπιν των προεκτεθέντων, η έννοια του «κράτους» του άρθρου 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ καλύπτει μόνον το κράτος ως νομικό πρόσωπο και ενιαίο υποκείμενο του διεθνούς δικαίου και τα κυβερνητικά όργανά του. Το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η προτεινόμενη από τους προσφεύγοντες ερμηνεία θα οδηγούσε στο να θεωρηθούν κράτη όλες οι οντότητες που έχουν ίδια νομική προσωπικότητα και στις οποίες η κεντρική κυβέρνηση έχει μεταβιβάσει εσωτερικές αρμοδιότητες, συμπεριλαμβανομένων των δήμων ή όλων των φορέων στους οποίους η διοίκηση έχει μεταβιβάσει λειτουργίες.

60. Επομένως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η έννοια της «παροχής υπηρεσιών προς άλλο κράτος» του άρθρου 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ πρέπει να ερμηνευθεί ως μη αναφερόμενη στις υπηρεσίες που παρέχονται στις κυβερνήσεις των πολιτικών υποδιαιρέσεων των κρατών.

61. Με τις προαναφερθείσες αποφάσεις Salvador García κατά Επιτροπής και Salazar Brier κατά Επιτροπής, το Πρωτοδικείο προσέθεσε ότι η δραστηριότητα των προσφευγόντων στην υπηρεσία εμπορικών εταιριών του Δημοσίου δεν μπορεί, κατά μείζονα λόγο, να θεωρηθεί ως παροχή υπηρεσιών προς κράτος. Πράγματι, σύμφωνα με το Πρωτοδικείο, τέτοιου είδους ανώνυμες ή περιορισμένης ευθύνης εμπορικές εταιρίες του Δημοσίου δεν αποτελούν, από την ίδια τη φύση τους, όργανα της διοικήσεως του κράτους, ακόμη και αν έχουν την ικανότητα να διαχειρίζονται και να εκπροσωπούν ορισμένα δημόσια συμφέροντα ή τους ανατίθενται αποστολές δημοσίου συμφέροντος.

62. Το Πρωτοδικείο έκρινε από τα στοιχεία αυτά ότι η παροχή υπηρεσιών των προσφευγόντων κατά τη διάρκεια των περιόδων αναφοράς δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παροχή υπηρεσιών προς άλλο κράτος κατά την έννοια του άρθρου 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.

63. Το Πρωτοδικείο διευκρίνισε ότι η εκτίμηση αυτή δεν διακυβεύεται από το επιχείρημα της προσφεύγουσας που αντλείται από την ύπαρξη αυτοτελούς εννοίας του κράτους στο κοινοτικό δίκαιο, η οποία περιλαμβάνει τις αποκεντρωμένες οντότητες. Σύμφωνα με το Πρωτοδικείο, ναι μεν σε θέματα παραβάσεως κράτους μέλους εναπόκειται σε όλες τις αρχές ενός κράτους, κεντρικές, περιφερειακές ή αποκεντρωμένες, να εξασφαλίζουν την τήρηση των κανόνων του κοινοτικού δικαίου στο πλαίσιο των αντιστοίχων αρμοδιοτήτων τους, η προσφυγή όμως στο πλαίσιο της οποίας το Δικαστήριο μπορεί να διαπιστώσει ότι ένα κράτος μέλος παρέβη μία από τις υποχρεώσεις που υπέχει στρέφεται μόνον κατά της κυβερνήσεως του κράτους αυτού, έστω και αν η παράβαση προκύπτει από πράξη ή παράλειψη των αρχών μιας περιφέρειας ή μιας αυτόνομης κοινότητας. Επομένως, δεν μπορεί να γίνεται εγκύρως επίκληση της νομολογίας που προέβαλαν οι προσφεύγοντες υπέρ της ευρείας ερμηνείας της εννοίας του κράτους που προβάλλουν οι προσφεύγοντες.

64. Το Πρωτοδικείο εξέθεσε γιατί πρέπει να απορριφθούν τα επιχειρήματα που αντλούν οι προσφεύγοντες από τις ίδιες αρμοδιότητες των αυτονόμων κοινοτήτων στην ισπανική έννομη τάξη.

65. Το Πρωτοδικείο απέρριψε επίσης το επιχείρημα των προσφευγόντων, το οποίο βασίζεται στο γεγονός ότι υπάγονταν στο ίδιο καθεστώς ασφάλισης υγειονομικής περίθαλψης και στο ίδιο φορολογικό καθεστώς με αυτό στο οποίο υπάγεται το προσωπικό που εργάζεται στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία του Βασιλείου της Ισπανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση στις Βρυξέλλες.

66. Τέλος, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι, όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας που αντλείται από τη συμμετοχή των εκπροσώπων των αυτόνομων κοινοτήτων στις συμβουλευτικές επιτροπές της Επιτροπής, το ευεργέτημα της εξαιρέσεως του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, δεύτερη περίπτωση, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ απαιτεί να είχε ο ενδιαφερόμενος άμεσους νομικούς δεσμούς με το οικείο κράτος ή τον οικείο διεθνή οργανισμό. Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι οι προσφεύγοντες αναγνώρισαν ρητώς κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι ουδέποτε ανήκαν στην ισπανική αντιπροσωπεία που μετείχε στις συνεδριάσεις των οργάνων του Συμβουλίου και της Επιτροπής, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά τις περιόδους αναφοράς. Ομοίως, οι προσφεύγοντες δεν προέβαλαν ότι είχαν ενδεχομένως διατηρήσει κάποιον άμεσο νομικό δεσμό με την κεντρική κυβέρνηση του Ισπανικού Κράτους βάσει του οποίου θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι έχουν παράσχει υπηρεσίες για το Ισπανικό Κράτος κατά την περίοδο αυτή.

67. Με την προαναφερθείσα απόφαση Salvador García κατά Επιτροπής, το Πρωτοδικείο εξέτασε επίσης το ζήτημα αν η δραστηριότητα της προσφεύγουσας ως βοηθού βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πρέπει να θεωρηθεί ως παροχή υπηρεσιών προς διεθνή οργανισμό, κατά την έννοια του άρθρου 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.

68. Το Πρωτοδικείο έκρινε ότι δεν απαιτείται να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αυτό για τους ακόλουθους λόγους. Σύμφωνα με το Πρωτοδικείο, ακόμη και αν η δραστηριότητα αυτή θεωρηθεί ως παροχή υπηρεσιών προς διεθνή οργανισμό και η αντιστοιχούσα στη δραστηριότητα αυτή περίοδος αποκλεισθεί της περιόδου αναφοράς, η περίοδος αναφοράς άρχισε στις 16 Δεκεμβρίου 1994 και, κατά την χρονική στιγμή εκείνη, η προσφεύγουσα είχε ήδη εγγραφεί στην κοινότητα του Saint-Gilles από τις 17 Δεκεμβρίου 1993 και εργαζόταν από 1ης Οκτωβρίου 1993 για την Κυβέρνηση της αυτόνομης Κοινότητας της Ναβάρας στις Βρυξέλλες. Επομένως, βάσει των στοιχείων αυτών μπορεί να αποδειχθεί ότι η συνήθης διαμονή της προσφεύγουσας βρισκόταν στις Βρυξέλλες τουλάχιστον από τις 16 Δεκεμβρίου 1994.

69. Τέλος, με τις τέσσερις αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι, εφόσον οι προσφεύγοντες δεν δικαιούνταν να λάβουν το επίδομα αποδημίας, πρέπει να απορριφθεί το αίτημά τους περί χορηγήσεως αποζημιώσεως εγκαταστάσεως και ημερησίας αποζημιώσεως, λόγω του ότι οι αποζημιώσεις αυτές χορηγούνται αυτομάτως σε περίπτωση χορηγήσεως του επιδόματος αποδημίας.

IV — Οι αιτήσεις αναιρέσεως

70. Οι αναιρεσείοντες ζητούν από το Δικαστήριο να κρίνει παραδεκτή την αίτηση αναιρέσεως και να αναιρέσει τις αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις.

71. Η B. Salvador García και ο T. Salazar Brier ζητούν επίσης να αναπεμφθεί, ενδεχομένως, η υπόθεσή τους ενώπιον του Πρωτοδικείου.

72. Τέλος, οι τέσσερις αναιρεσείοντες ζητούν την καταδίκη του καθού θεσμικού οργάνου στο σύνολο των δικαστικών εξόδων της ενώπιον του Δικαστηρίου και της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας.

73. Η Επιτροπή ζητεί την απόρριψη των αιτήσεων αυτών στις υποθέσεις C-7/06 P έως C-9/06 P.

74. Στην υπόθεση C-10/06 P, το Συμβούλιο ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως ως απαράδεκτη και, επικουρικώς, ως αβάσιμη, καθώς και να καταδικάσει τον αναιρεσείοντα στα δικαστικά έξοδα.

A — *Τα επιχειρήματα των διαδίκων*

1. Οι αναιρεσείοντες

75. Οι αναιρεσείοντες θεμελιώνουν την αίτηση αναιρέσεως στον ίδιο λόγο, ο οποίος αντλείται από παράβαση εκ μέρους του Πρωτοδικείου των διατάξεων του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, δεύτερη περίπτωση, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.

76. Στο πλαίσιο του λόγου αυτού, οι αναιρεσείοντες προβάλλουν τέσσερις αιτιάσεις.

77. Στις τέσσερις υπό κρίση υποθέσεις, οι αναιρεσείοντες προσάπτουν στο Πρωτοδικείο, πρώτον, ότι ερμήνευσε αυστηρά την επίμαχη εξείαρεση και, δεύτερον, ότι παρέβη τη ratio legis και το πλαίσιό της.

78. Στις υποθέσεις C-7/06 P και C-9/06 P, η B. Salvador García και ο T. Salazar Brier προσάπτουν επίσης στο Πρωτοδικείο ότι απέκλεισε από την έννοια της παροχής υπηρεσιών προς άλλο κράτος, τις υπηρεσίες που παρέσχον ως εργαζόμενοι σε ανώνυμη ή περιορισμένης ευθύνης εμπορική εταιρία του Δημοσίου, στην οποία έχει ανατεθεί αποστολή δημοσίου συμφέροντος, χωρίς να εξετασθεί αν η εταιρία αυτή ελεγχόταν από το κράτος.

79. Τέλος, στην υπόθεση C-7/06 P, η B. Salvador García προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι παρέλειψε να ερμηνεύσει την έννοια της παροχής υπηρεσιών προς διεθνή οργανισμό και, ως εκ τούτου, δεν έκρινε ότι η δραστηριότητα βοηθού βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου καλυπτόταν από την έννοια αυτή.

α) Η αυστηρά ερμηνεία της επίμαχης εξαιρέσεως

80. Οι αναιρεσείοντες προσάπτουν στο Πρωτοδικείο ότι ερμήνευσε αυστηρά την επίμαχη διάταξη ενώ, εφόσον πρόκειται για εξαίρεση εξαιρέσεως, έπρεπε να την ερμηνεύσει ευρέως.

81. Οι αναιρεσείοντες ισχυρίζονται ότι το Πρωτοδικείο, στις αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις, δεν έλαβε υπόψη του την προηγούμενη νομολογία του, μεταξύ άλλων, την απόφαση της 30ής Μαρτίου 1993, Τ-4/92, Βαρδάκας κατά Επιτροπής [16].

β) Η παραβίαση της ratio legis και του πλαισίου του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, δεύτερη περίπτωση, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ

82. Οι αναιρεσείοντες υπενθυμίζουν ότι η εξαίρεση του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, δεύτερη περίπτωση, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ υπέρ των προσώπων που εργάστηκαν στην υπηρεσία άλλου κράτους ή διεθνούς οργανισμού προβλέφθηκε ώστε να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι τα πρόσωπα αυτά δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχουν δημιουργήσει μόνιμο δεσμό με τη χώρα υπηρεσίας λόγω του προσωρινού χαρακτήρα της αποσπάσεώς τους στη χώρα αυτή.

83. Οι αναιρεσείοντες επισημαίνουν επίσης ότι, με τη συλλογιστική αυτή, η προαναφερθείσα απόφαση Βαρδάκας κατά Επιτροπής έκρινε ότι ο εκπατρισμός ενός προσώπου είναι ανεξάρτητος του ειδικού καθεστώτος του, δυνάμει του διεθνούς δικαίου, ως μέλους προσωπικού δημόσιου διεθνούς οργανισμού.

84. Επομένως, οι αναιρεσείοντες καταλήγουν ότι οι αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις, καθόσον αποκλείουν από την εξαίρεση αυτή την παροχή υπηρεσιών προς άλλο κράτος μέσω των αυτονόμων κοινοτήτων, αγνοούν τον λόγο υπάρξεως της διατάξεως αυτής ή δημιουργούν περαιτέρω δυσμενή διάκριση μεταξύ των υπαλλήλων που έχουν παράσχει υπηρεσίες σε κράτος μέσω της κεντρικής διοικήσεως στο πλαίσιο μόνιμης αντιπροσωπείας και των υπαλλήλων που έχουν παράσχει τέτοιες υπηρεσίες μέσω των αυτονόμων κοινοτήτων. Πράγματι, σύμφωνα με τους αναιρεσείοντες, σε αμφότερες τις περιπτώσεις, ο υπάλληλος δεν έχει δημιουργήσει μόνιμους δεσμούς με τη χώρα υπηρεσίας πριν από την ανάληψη υπηρεσίας στην Κοινότητα, λόγω του προσωρινού χαρακτήρα της αποσπάσεώς του στη χώρα αυτή. Τελικώς, σημασία έχει ο μόνιμος ή μη μόνιμος χαρακτήρας των δεσμών που έχουν δημιουργηθεί μεταξύ του υπαλλήλου και της χώρας υπηρεσίας.

85. Σύμφωνα με τους αναιρεσείοντες, μεταξύ των καταστάσεων των δύο αυτών κατηγοριών προσώπων δεν υφίσταται διαφορά δυνάμενη να δικαιολογήσει τη δυσμενή αυτή μεταχείριση. Εξάλλου, αυτές οι κατηγορίες

16 — Συλλογή 1993, σ. II-357.

προσώπων ασκούν παρεμφερή καθήκοντα, τα οποία συνίστανται σε επαφές με την Επιτροπή, την αποστολή πληροφοριών κλπ., τα δε πρόσωπα αυτά παρέχουν υπηρεσίες προς το κράτος, σε ένα πλαίσιο όπου η συμμετοχή των αυτονόμων κοινοτήτων στον κοινοτικό τομέα διευρύνεται διαρκώς.

86. Οι αναιρεσείοντες υποστηρίζουν ότι, προβλέποντας την εξαίρεση αυτή, ο νομοθέτης θέλησε να ισχύει το τεκμήριο ελλείψεως μόνιμων δεσμών με τη χώρα υπηρεσίας όταν τα καθήκοντα που ασκούνται στη χώρα αυτή αντιστοιχούν σε αποστολή δημοσίου συμφέροντος.

87. Τέλος, αντίθετα προς την ανάλυση του Πρωτοδικείου, η ευρεία αυτή ερμηνεία δεν οδηγεί στο να θεωρηθούν ως κράτη όλοι οι δημόσιοι φορείς που έχουν ίδια νομική προσωπικότητα. Το περιεχόμενο της εξαιρέσεως περιορίζεται στις οντότητες με αρμοδιότητες στον κοινοτικό τομέα όπως είναι οι αυτόνομες κοινότητες.

γ) Ο αποκλεισμός των υπηρεσιών που παρέχονται σε εταιρία επιφορτισμένη με αποστολή δημοσίου συμφέροντος

88. Η B. Salvador García και ο T. Salazar Brier υποστηρίζουν ότι, αποκλείοντας από την έννοια της παροχής υπηρεσιών προς άλλο κράτος τις υπηρεσίες που έχουν παράσχει ως εργαζόμενοι σε εταιρία επιφορτισμένη με αποστολή δημοσίου συμφέροντος, χωρίς να εξετάζεται αν, λαμβανομένης υπόψη της σύνθεσής της, των καθηκόντων της που προβλέπονται από τον νόμο και την εξάρτησή της από τη δημόσια αρχή, η εν λόγω εταιρία εμπίπτει στο κράτος, το Πρωτοδικείο δεν τήρησε τη νομολογία που απορρέει, μεταξύ άλλων, από τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 20ής Σεπτεμβρίου 1988, Beentjes [17], και της 17ης Δεκεμβρίου 1998, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας [18].

δ) Η παράλειψη του Πρωτοδικείου να κρίνει τη δραστηριότητα βοηθού βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ως παροχή υπηρεσιών προς διεθνή οργανισμό

89. Τέλος, η B. Salvador García, στην υπόθεση C-7/06 P, εκθέτει ότι, αν το Δικαστήριο κρίνει ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε νομική πλάνη κατά την ανάλυση των δραστηριοτήτων της στην υπηρεσία της Κυβερνήσεως της αυτόνομης Κοινότητας της Ναβάρας στις Βρυξέλλες και της Sodexna, πρέπει να εξεταστεί το ζήτημα του χαρακτηρισμού των καθηκόντων της ως βοηθού βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

17 — Υπόθεση 31/87 (Συλλογή 1988, σ. 4635, σκέψη 12).

18 — Υπόθεση C-353/96 (Συλλογή 1998, σ. I-8565, σκέψη 26).

2. Οι αμυντικοί ισχυρισμοί της Επιτροπής στις υποθέσεις C-7/06 P και C-9/06 P

90. Η Επιτροπή προβάλλει τα ακόλουθα επιχειρήματα.

α) Επί της αιτιάσεως που αφορά τη συσταλτική ερμηνεία της επίμαχης εξαιρέσεως

91. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο δεν ερμήνευσε αυστηρά την επίμαχη εξαίρεση. Η Επιτροπή εκθέτει ότι ορθώς το Πρωτοδικείο έκρινε ότι η έννοια της παροχής υπηρεσιών προς άλλο κράτος απαιτεί να έχουν υπάρξει άμεσοι νομικοί δεσμοί μεταξύ του ενδιαφερομένου και του οικείου κράτους. Ωστόσο, οι αναιρεσείοντες δεν είχαν άμεσες έννομες σχέσεις με το Βασίλειο της Ισπανίας.

β) Επί της παραβάσεως, εκ μέρους του Πρωτοδικείου, της ratio legis και του πλαισίου του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, δεύτερη περίπτωση, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ

92. Πρώτον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η επιχειρηματολογία των αναιρεσειόντων θεμελιούται σε αβάσιμη υποθετική περίπτωση.

93. Σύμφωνα με την Επιτροπή, οι αναιρεσείοντες συγχέουν δύο διαφορετικές έννοιες, δηλαδή τη ratio legis της εξαιρέσεως του άρθρου 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ και τη ratio legis της χρησιμοποιήσεως του όρου «κράτος» που περιλαμβάνεται στην εξαίρεση αυτή. Το ζήτημα που έπρεπε να συζητηθεί ενώπιον του Πρωτοδικείου και να τεθεί επί του παρόντος ενώπιον του Δικαστηρίου είναι η ερμηνεία του όρου «κράτος». Η ratio legis της εξαιρέσεως που αφορά την έλλειψη μόνιμων δεσμών με τη χώρα υπηρεσίας δεν ασκεί επιρροή για την ερμηνεία της έννοιας του «κράτους» της διατάξεως αυτής.

94. Επομένως, η Επιτροπή συνάγει ότι το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε νομική πλάνη στηριζόμενο στο γεγονός ότι, στο άρθρο 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, ο κοινοτικός νομοθέτης επέλεξε τον όρο «κράτος», ενώ, κατά την εποχή που θεσπίστηκε ο ΚΥΚ, υπήρχαν κράτη μέλη με ομοσπονδιακή ή περιφερειακή δομή, όπως η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, οπότε, αν ο νομοθέτης ήθελε να περιλάβει τις πολιτικές υποδιαιρέσεις ή τους περιφερειακούς οργανισμούς στο εν λόγω άρθρο, θα το είχε πράξει ρητώς.

95. Δεύτερον, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν είναι βάσιμος ο ισχυρισμός των αναιρεσειόντων ότι το Πρωτοδικείο προέβη σε δυσμενή διάκριση μεταξύ υπαλλήλων που εργάστηκαν στην υπηρεσία του κράτους μέσω της κεντρικής διοικήσεως στο πλαίσιο μόνιμης

αντιπροσωπείας και των υπαλλήλων που άσκησαν δραστηριότητες για το κράτος μέσω των αυτονόμων κοινοτήτων.

96. Πράγματι, οι δύο καταστάσεις δεν είναι συγκρίσιμες όσον αφορά τα ασκούμενα καθήκοντα, εφόσον, όπως επισήμανε το Πρωτοδικείο, οι αντιπροσωπείες των ισπανικών αυτονόμων κοινοτήτων στις Βρυξέλλες έχουν ως αποστολή τη διαχείριση των συμφερόντων των διοικήσεων που εκπροσωπούν, και τα συμφέροντα αυτά δεν συμπίπτουν οπωσδήποτε με τα συμφέροντα άλλων αυτονόμων κοινοτήτων ούτε με τα συμφέροντα του Βασιλείου της Ισπανίας ως κράτους.

97. Τρίτον, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι δεν ασκεί επιρροή ο ισχυρισμός των αναιρεσειόντων ότι, στην περίπτωση παροχής υπηρεσιών προς μια αυτόνομη κοινότητα, ο οικείος υπάλληλος δεν δημιουργεί μόνιμους δεσμούς με τη χώρα υπηρεσίας λόγω του προσωρινού χαρακτήρα της αποσπάσεώς του στη χώρα αυτή. Σύμφωνα με την Επιτροπή, πρέπει να γίνει δεκτή η απόφαση του κοινοτικού νομοθέτη ο οποίος δεν θέλησε να συμπεριλάβει στην επίμαχη εξαίρεση τις πολιτικές υποδιαιρέσεις του κράτους, όπως είναι οι κυβερνήσεις των περιφερειών, οι αυτόνομες κοινότητες ή άλλοι τοπικοί φορείς.

98. Τέταρτον, η Επιτροπή αντικρούει την επιχειρηματολογία των αναιρεσειόντων ότι η εξαίρεση του άρθρου 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ πρέπει να τύχει εφαρμογής σε όλες τις δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν στην υπηρεσία του δημοσίου συμφέροντος, σε αντίθεση προς αυτές που πραγματοποιήθηκαν για λογαριασμό ιδιωτικών συμφερόντων.

99. Η Επιτροπή εκθέτει ότι αυτή η ερμηνεία της εν λόγω εξαιρέσεως δεν στρέφεται μόνον κατά της βουλήσεως του νομοθέτη, αλλά καταλήγει επίσης στο να θεωρηθούν ως κράτη όλοι οι δημόσιοι φορείς με ίδια νομική προσωπικότητα στους οποίους η κεντρική κυβέρνηση έχει μεταβιβάσει εσωτερικές αρμοδιότητες, περιλαμβανομένων των δήμων και κάθε οντότητας στην οποία η διοίκηση έχει αναθέσει καθήκοντα.

100. Η Επιτροπή επισημαίνει εξάλλου ότι, όσον αφορά την επιχειρηματολογία των αναιρεσειόντων, η οποία θεμελιώνεται στην άποψη ότι «τελικώς, σημασία έχει ο μόνιμος ή μη χαρακτήρας των δεσμών που έχουν δημιουργηθεί μεταξύ του υπαλλήλου και της χώρας υπηρεσίας [και μπορεί να επιβεβαιωθεί] ότι μεταξύ της επαγγελματικής και προσωπικής καταστάσεως ενός προσώπου ο οποίος έχει παράσχει υπηρεσίες προς το κράτος μέσω αυτόνομης κοινότητας και ενός άλλου υπαλλήλου ο οποίος έχει παράσχει υπηρεσία προς το κράτος μέσω της κεντρικής διοικήσεως (μόνιμη αντιπροσωπεία) δεν υφίσταται καμία διαφορά που μπορεί να δικαιολογήσει αυτή τη δυσμενή μεταχείριση», πρόκειται για νέο ζήτημα, ή το οποίο τουλάχιστον δεν διατυπώθηκε έτσι ενώπιον του Πρωτοδικείου, του οποίου το παραδεκτό

δημιουργεί συνεπώς αμφιβολίες. Επί του σημείου αυτού, η Επιτροπή επαφίεται στην κρίση του Δικαστηρίου.

γ) Επί της αιτιάσεως που αφορά τον εσφαλμένο χαρακτήρα του αποκλεισμού των υπηρεσιών που έχουν παράσχει οι αναιρεσείοντες ως εργαζόμενοι σε δημόσια υπηρεσία, του οποίου γίνεται επίκληση στις υποθέσεις C-7/06 P και C-9/06 P

101. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι βάσιμη, διότι οι προαναφερθείσες αποφάσεις Beentjes και Επιτροπή κατά Ιρλανδίας, στις οποίες παραπέμπουν οι αναιρεσείοντες, αφορούν την οδηγία 71/305/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 1971, περί συντονισμού των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων έργων [19], της οποίας η ratio legis διαφέρει της ratio legis της επίμαχης εξαιρέσεως.

102. Η Επιτροπή προσθέτει ότι όταν ένα πρόσωπο που εργάστηκε για εταιρία του Δημοσίου δεν είχε άμεσους νομικούς δεσμούς με το κράτος, ενώ η ύπαρξη των δεσμών αυτών αποτελεί επιτακτική προϋπόθεση, τεθείσα από τη νομολογία, για την εφαρμογή της επίμαχης εξαιρέσεως.

19 — ΕΕ ειδ. έκδ. 17/001, σ. 7.

δ) Επί της παραλείψεως του Πρωτοδικείου να θεωρήσει τη δραστηριότητα βοηθού βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ως παροχή υπηρεσιών προς διεθνή οργανισμό.

103. Η Επιτροπή εκθέτει ότι το Πρωτοδικείο δεν παρέλειψε να αποφανθεί επί του ζητήματος αν η δραστηριότητα της B. Salvador García ως βοηθού βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πρέπει να αναλυθεί ως παροχή υπηρεσιών προς διεθνή οργανισμό, εφόσον έκρινε ότι η απάντηση στο ζήτημα αυτό δεν ασκεί καμία επιρροή επί της χορηγήσεως του επιδόματος αποδημίας, εφόσον η αναιρεσείουσα είχε τη συνήθη κατοικία της στις Βρυξέλλες πριν και μετά την άσκηση της δραστηριότητας αυτής.

104. Εξάλλου, σύμφωνα με την Επιτροπή, η δραστηριότητα αυτή δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της επίμαχης εξαιρέσεως, διότι η αναιρεσείουσα, στο πλαίσιο της δραστηριότητας αυτής, δεν είχε άμεσους νομικούς δεσμούς με το Κοινοβούλιο.

3. Οι αμυντικοί ισχυρισμοί του Συμβουλίου στην υπόθεση C-10/06 P

105. Το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι η αίτηση αναιρέσεως του R. De Bustamante Tello είναι απαράδεκτη διότι ο αναιρεσείων απλώς

επαναλαμβάνει τα επιχειρήματα που προέβαλε στο Πρωτοδικείο και ζητεί από το Δικαστήριο απλώς να τα επανεξετάσει.

106. Επικουρικώς, το Συμβούλιο ισχυρίζεται ότι η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

107. Όσον αφορά την πρώτη αιτίαση, η οποία αντλείται από τη συσταλτική ερμηνεία της επίμαχης εξαιρέσεως και τη μη τήρηση της προαναφερθείσας απόφασης Βαρδάκας κατά Επιτροπής του Πρωτοδικείου, το Συμβούλιο εκθέτει ότι ο αναιρεσείων επικαλείται την απόφαση αυτή εκτός του πλαισίου της για να στραφεί κατά πάγιας νομολογίας, σύμφωνα με την οποία οι διατάξεις του κοινοτικού δικαίου που δημιουργούν δικαίωμα προς οικονομικές παροχές πρέπει να ερμηνεύονται αυστηρώς [20].

108. Περαιτέρω, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι η υποστηριζόμενη από τον αναιρεσείοντα ερμηνεία της έννοιας της παροχής υπηρεσιών προς άλλο κράτος βρίσκεται σε αντίφαση με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου ότι ο όρος του «κράτους μέλους», κατά την έννοια των θεσμικών διατάξεων, αναφέρεται μόνο στις κυβερνητικές αρχές των κρατών μελών και δεν μπορεί να καλύψει και τις κυβερνήσεις των περιφερειών ή των αυτόνομων κοινοτήτων, όποια και αν είναι η έκταση των αρμοδιοτήτων που τους αναγνωρίζονται. Συνεπώς, το Συμβούλιο καταλήγει ότι η αποδοχή του αντιθέτου θα έθιγε τη θεσμική ισορροπία που εγκαθιδρύουν οι συνθήκες.

109. Στη συνέχεια, όσον αφορά τη φερόμενη παράβαση της ratio legis και του πλαισίου της επίμαχης διατάξεως, το Συμβούλιο ισχυρίζεται ότι η θέση του Πρωτοδικείου συνάδει απόλυτα με τη θεσμική ισορροπία που προβλέπουν οι συνθήκες. Σύμφωνα με το Συμβούλιο, η αποδοχή της επιχειρηματολογίας του αναιρεσείοντος συνεπάγεται την επέκταση της έννοιας του κράτους όχι μόνο στις αυτόνομες κοινότητες ή σε άλλες ανάλογες περιφερειακές αρχές, αλλά και στις κοινοτικές αρχές, τοπικές αρχές και δημόσιες επιχειρήσεις, τούτο δε μέχρι δυσκόλως προβλέψιμων ορίων.

Β — *Εκτίμηση*

1. Επί του παραδεκτού της αιτήσεως αναιρέσεως στην υπόθεση C-10/06 P

110. Στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως, η επανάληψη των λόγων και επιχειρημάτων που προβλήθηκαν ενώπιον του δικαστή της ουσίας δεν αποτελεί, καθεαυτή, λόγω απαραδέκτου την αιτήσεως αυτής. Λόγω του ότι το ένδικο αυτό μέσο δεν πρέπει να έχει ως αντικείμενο δεύτερη εκτίμηση της

20 — Το Συμβούλιο παραπέμπει στην απόφαση του Πρωτοδικείου της 30ής Νοεμβρίου 1994, Τ-498/93, Dornonville του Δικαστηρίου κατά Επιτροπής (Συλλογή Υπ.Υπ. 1994, σ. I-A-257 και II-813, σκέψη 38).

διαφοράς επί της ουσίας, ο αναιρεσείων δεν πρέπει μόνο να επαναλαμβάνει αμιγώς και απλώς τους λόγους και τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν πρωτοδίκως και να ζητεί επομένως μόνον επανεξέταση της προσφυγής του από το Δικαστήριο.

111. Πάντως, εφόσον ο αναιρεσείων αμφισβητεί την ερμηνεία ή την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου από το Πρωτοδικείο, τα νομικά ζητήματα που εξετάστηκαν πρωτοδίκως μπορούν να συζητηθούν εκ νέου κατ' αναίρεση [21]. Όπως το Δικαστήριο έχει επισημάνει πλειστάκις, αν ο αναιρεσείων δεν μπορεί να στηρίξει την αίτηση αναιρέσεως σε λόγους και επιχειρήματα που προέβαλε ήδη ενώπιον του Πρωτοδικείου, η διαδικασία της αναιρέσεως θα στερούνταν μέρος του νοήματός της [22].

112. Εν προκειμένω, από την εξέταση της αιτήσεως αναιρέσεως του R. De Bustamante Tello προκύπτει ότι ο αναιρεσείων δεν ζητεί επανεξέταση της προσφυγής του από το Δικαστήριο. Αμφισβητεί τις κρίσεις του Πρωτοδικείου επί δύο αιτιάσεων που αφορούν την αυστηρή ερμηνεία της επίμαχης εξαιρέσεως καθώς και την παράβαση της ratio legis και του πλαισίου της. Διευκρινίζει τις συγκεκριμένες σκέψεις της αποφάσεως του Πρωτοδικείου κατά των οποίων βάλλει.

113. Επομένως, φρονώ ότι η αίτηση αναιρέσεως του R. De Bustamante Tello πρέπει να κριθεί παραδεκτή. Εξάλλου, διαπιστώνω ότι οι αιτήσεις αναιρέσεως των τριών άλλων αναιρεσειόντων έχουν διατυπωθεί όπως η αίτηση αναιρέσεως του R. De Bustamante Tello και η Επιτροπή δεν αμφισβήτησε το παραδεκτό τους.

2. Επί του παραδεκτού της επιχειρηματολογίας των αναιρεσειόντων, η οποία βασίζεται στην άποψη ότι «τελικώς, αυτό που έχει σημασία είναι ο μόνιμος ή μη μόνιμος χαρακτήρας των δεσμών που έχει δημιουργήσει ο υπάλληλος με τη χώρα υπηρεσίας»

114. Πιστεύω ότι η επιχειρηματολογία αυτή είναι παραδεκτή. Πράγματι, ακόμη και αν υποτεθεί ότι η εν λόγω επιχειρηματολογία δεν είχε διατυπωθεί έτσι ενώπιον του Πρωτοδικείου, δεν πρόκειται για νέο λόγο, κατά την έννοια του άρθρου 42, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, του Δικαστηρίου, ο οποίος μεταβάλλει το αντικείμενο της υποβληθείσας ενώπιον του Πρωτοδικείου διαφοράς, του οποίου η εξέταση από το Δικαστήριο θα το υποχρέωνε να υπερβεί τα αναιρετικά καθήκοντά του, τα οποία περιορίζονται στον έλεγχο της εκδοθείσας πρωτοδίκως αποφάσεως.

115. Πράγματι, πρόκειται απλώς για στοιχεία με τα οποία οι αναιρεσείοντες επιδιώκουν να αποδείξουν ότι το Πρωτοδικείο παρέβη τη ratio legis του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, δεύτερη περίπτωση, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ. Επομένως,

21 — Βλ., απόφαση της 13ης Ιουλίου 2000, C-210/98 P, Salzgitter κατά Επιτροπής (Συλλογή 2000, σ. I-5843, σκέψη 43).

22 — Απόφαση της 6ης Μαρτίου 2003, C-41/00 P, Interporc κατά Επιτροπής (Συλλογή 2003, σ. I-2125, σκέψη 17). Βλ., επίσης, για πρόσφατη εφαρμογή, απόφαση της 18ης Ιανουαρίου 2007, C-229/05 P, PKK και KNK κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2007, σ. I-439, σκέψη 32).

πρόκειται για τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν προς στήριξη λόγου ο οποίος αντλείται από παράβαση εκ μέρους του Πρωτοδικείου της διατάξεως αυτής και δεν υφίσταται καμία υποχρέωση δυνάμει της οποίας κάθε επιχείρημα που προβάλλεται κατ' αναίρεση πρέπει να έχει προηγουμένως συζητηθεί πρωτοδίκως [23].

3. Επί της ουσίας

116. Οι αιτήσεις αναιρέσεως των αναιρεσειόντων με οδηγούν να εξετάσω, προκαταρκτικώς, δύο νομικά ζητήματα. Το πρώτο, το οποίο είναι κοινό στις τέσσερις υποθέσεις, αφορά την έννοια της «παροχής υπηρεσιών προς άλλο κράτος» του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, δεύτερη περίπτωση, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.

117. Θα επισημάνω τον λόγο για τον οποίο, κατά τη γνώμη μου, η έννοια αυτή δεν καλύπτει μόνον την παροχή υπηρεσιών προς κυβερνητικές αρχές των κρατών μελών, αλλά πρέπει να νοείται ως αφορώσα και την παροχή υπηρεσιών προς οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης καθώς και προς οντότητα η οποία, ανεξαρτήτως της νομικής μορφής της, έχει επιφορτιστεί, δυνάμει πράξεως της δημοσίας αρχής και υπό τον έλεγχό της, με αποστολή γενικού συμφέροντος, όπως είναι η διαχείριση ή η υπεράσπιση των συμφερόντων οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ενώπιον των κοινοτικών αρχών.

23 — Απόφαση PKK και KNK κατά Συμβουλίου, προαναφερθείσα (σκέψη 66).

118. Το δεύτερο ζήτημα αφορά την υπόθεση C-7/06 P. Με την προαναφερθείσα απόφαση Salvador García κατά Επιτροπής, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι, λαμβανομένης υπόψη της αναλύσεώς του περί των δραστηριοτήτων της αναιρεσείουσας προς την εταιρία Sodexna και την αυτόνομη Κοινότητα της Ναβάρας κατά την περίοδο αναφοράς, δεν χρειαζόταν να αποφανθεί ως προς το αν τα καθήκοντα της αναιρεσείουσας ως βοηθού ευρωβουλευτή πρέπει να θεωρηθούν ως παροχή υπηρεσιών προς διεθνή οργανισμό, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.

119. Αν το Δικαστήριο συνταχθεί με την άποψή μου όσον αφορά την ερμηνεία της έννοιας της παροχής υπηρεσιών προς άλλο κράτος, ο χαρακτηρισμός των καθηκόντων βοηθού βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από απόψεως της επίμαχης διατάξεως του ΚΥΚ μπορεί να ασκήσει επιρροή για την επίλυση της διαφοράς στην υπόθεση C-7/06 P. Θα εκθέσω υπό ποιές προϋποθέσεις τα καθήκοντα αυτά νομίζω ότι πρέπει να θεωρηθούν παροχή υπηρεσιών προς διεθνή οργανισμό κατά την έννοια της διατάξεως αυτής.

α) Η έννοια της «παροχής υπηρεσιών προς άλλο κράτος»

120. Καθόσον ο ΚΥΚ δεν παραπέμπει στο δίκαιο των κρατών μελών για να καθορίσει την έννοια και το περιεχόμενο της «παροχής

υπηρεσιών προς άλλο κράτος» του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, δεύτερη περίπτωση, του παραρτήματος VII, η έννοια αυτή πρέπει, όπως επισήμανε το Πρωτοδικείο με τις αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις, να αποτελέσει το αντικείμενο αυτοτελούς και ενιαίας ερμηνείας στην Κοινότητα.

121. Με τις αποφάσεις αυτές, το Πρωτοδικείο στήριξε σε δύο αιτιολογίες την ανάλυσή του, σύμφωνα με την οποία η επίμαχη έννοια πρέπει να νοείται ως καλύπτουσα μόνον την παροχή υπηρεσιών προς τις κυβερνητικές ή κεντρικές αρχές του κράτους. Πρώτον, σύμφωνα με το Πρωτοδικείο, η έννοια του κράτους μέλους, υπό την έννοια των κοινοτικών διατάξεων, αφορά μόνον τις κυβερνητικές αρχές του κράτους. Δεύτερον, οι διατάξεις του ΚΥΚ οι οποίες καθορίζουν αμοιβαία δικαιώματα και υποχρεώσεις μεταξύ των κοινοτικών οργάνων και των υπαλλήλων έχουν ακριβή ορολογία, η επέκταση της οποίας κατ' αναλογίαν σε περιπτώσεις που δεν αναφέρονται ρητώς αποκλείεται· αν ο νομοθέτης είχε θελήσει να συμπεριλάβει τις πολιτικές υποδιαιρέσεις στην επίμαχη διάταξη, θα το είχε πράξει ρητώς, διότι, κατά τον χρόνο που θεσπίστηκε η διάταξη αυτή, κράτη ομοσπονδιακής ή περιφερειακής δομής, όπως η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, ήσαν μέλη των Κοινοτήτων.

122. Τα επιχειρήματα αυτά δεν μου φαίνονται πειστικά για τους εξής λόγους.

123. Όσον αφορά τον πρώτο λόγο, επισημαίνω ότι ο ΚΥΚ δεν καθορίζει την έννοια της «παροχής υπηρεσιών προς άλλο κράτος», του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, δεύτερη περίπτωση, του παραρτήματος VII. Εξάλλου, η έννοια του κράτους δεν καθορίζεται ούτε στο κοινοτικό δίκαιο. Καθορίστηκε από το Δικαστήριο κατά την ερμηνεία των Συνθηκών και η ερμηνεία αυτή δεν είναι ενιαία. Η έννοια του κράτους έχει διασταλτικό ή συσταλτικό περιεχόμενο ανάλογα με το πλαίσιο εντός του οποίου τυγχάνει εφαρμογής και αυτού που είναι προφανώς αναγκαίο για την αποτελεσματική εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου.

124. Επομένως, κατά πάγια νομολογία, η έννοια του «κράτους μέλους» του άρθρου 230, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ, όπου απαριθμούνται τα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα να ασκήσουν ευθεία προσφυγή ακυρώσεως κατά κάθε κοινοτικής πράξεως του παραγώγου δικαίου, καλύπτει μόνον τις κυβερνητικές αρχές των κρατών[24]. Οι αρχές των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης των κρατών μελών καθώς και οι τελούντες υπό τον έλεγχό τους οργανισμοί διαθέτουν το ένδικο αυτό μέσο μόνον κατά πράξεως που τους αφορά άμεσα και ατομικά.

125. Συναφώς, η εξαίρεση από τις απαγορεύσεις των περιορισμών των ελευθεριών κυκλοφορίας των προσώπων των άρθρων 39, παράγραφος 4, ΕΚ και 45 ΕΚ, σύμφωνα με την οποία οι απαγορεύσεις αυτές δεν

24 — Διάταξη Région wallonne κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα (σκέψη 6).

ισχύουν προκειμένου περί «απασχολήσεως στη δημόσια διοίκηση» ή για δραστηριότητες που συνδέονται με την άσκηση δημοσίας εξουσίας, αποτελεί το αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Επομένως, σύμφωνα με τη νομολογία, η εξαίρεση αυτή δεν καλύπτει όλες τις θέσεις εργασίας στη δημόσια διοίκηση, αλλά μόνον αυτές που άπτονται της ασκήσεως των πλέον κυριαρχικών δικαιωμάτων των κρατών, δηλαδή των καθηκόντων που εμπίπτουν στην άσκηση της δημόσιας εξουσίας και της ευθύνης για τη διασφάλιση των γενικών συμφερόντων του κράτους [25].

126. Αντιστρόφως, όταν πρόκειται να εκτιμηθεί το περιεχόμενο της ευθύνης των κρατών μελών κατά την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου, το Δικαστήριο ερμηνεύει ευρέως την έννοια του κράτους. Προς αποφυγή της εξαρτήσεως της εκτελέσεως του κοινοτικού δικαίου από την πολιτική, θεσμική και διοικητική οργάνωση των κρατών μελών και επέμβασης στην οργάνωση αυτή, το Δικαστήριο εφαρμόζει την αρχή του διεθνούς δικαίου σύμφωνα με την οποία το υποκείμενο δικαίου που αναλαμβάνει δεσμεύσεις και υποχρεούται να τηρήσει τις αναληφθείσες αυτές δεσμεύσεις είναι το κράτος καθαυτό, θεωρούμενο ως ενιαίο οργανικό και λειτουργικό σύνολο [26].

127. Με τη συλλογιστική αυτή, η έννοια του κράτους μέλους δεν περιορίζεται μόνο στις κυβερνητικές αρχές των κρατών. Για να διασφαλιστεί ή αποτελεσματική και ομοιόμορφη εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου, το Δικαστήριο επέκτεινε την έννοια αυτή στο σύνολο των δημοσίων οργάνων και αρχών των κρατών, όπως οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης. Το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι η εν λόγω έννοια καλύπτει και τους οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου που υπάγονται στον έλεγχο των δημοσίων αρχών.

128. Επομένως, το Δικαστήριο έκρινε ότι η διαδικασία του άρθρου 226 ΕΚ μπορεί να κινηθεί ανεξαρτήτως του οργάνου του κράτους μέλους, στου οποίου την πράξη ή την παράλειψη οφείλεται η παράβαση. Το Δικαστήριο καταλόγισε στα κράτη μέλη όχι μόνον τις συμπεριφορές των κεντρικών οργάνων τους, περιλαμβανομένων των ανεξαρτήτων θεσμικά αρχών [27], αλλά και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, όπως είναι η περιφέρεια ενός ομοσπονδιακού κράτους ή μια κοινότητα [28]. Το Δικαστήριο τους καταλόγισε επίσης τη συμπεριφορά οργάνων ιδιωτικού δικαίου,με νομική προ-

25 — Απόφαση της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, C-405/01, Colegio de Oficiales de la Marina Mercante Española (Συλλογή 2003, σ. I-10391, σκέψη 39).

26 — Βλ., συναφώς, απόφαση της 5ης Μαρτίου 1996, C-46/93 και C-48/93, Brasserie du pêcheur και Factortame (Συλλογή 1996, σ. I-1029, σκέψη 34).

27 — Βλ., όσον αφορά παράβαση καταλογιστέα στον νομοθέτη, απόφαση της 5ης Μαΐου 1970, 77/69, Επιτροπή κατά Βελγίου (Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. I-305, σκέψη 15), και, όσον αφορά παράβαση καταλογιστέα σε δικαστική αρχή, απόφαση της 9ης Δεκεμβρίου 2003, C-129/00, Επιτροπή κατά Ιταλίας (Συλλογή 2003, σ. I-14637, σκέψεις 29 και 32).

28 — Βλ., όσον αφορά τα γερμανικά Länder, απόφαση της 14ης Μαΐου 2002, C-383/00, Επιτροπή κατά Γερμανίας (Συλλογή 2002, σ. I-4219, σκέψη 18)· όσον αφορά βελγική περιφέρεια, απόφαση της 17ης Ιανουαρίου 2002, C-423/00, Επιτροπή κατά Βελγίου (Συλλογή 2002, σ. I-593, σκέψη 16), και όσον αφορά γαλλική κοινότητα, απόφαση της 18ης Ιουνίου 1985, 197/84, Steinhauser (Συλλογή 1985, σ. 1819).

σωπικότητα, οι δραστηριότητες των οποίων εξαρτώνται άμεσα ή έμμεσα από τον έλεγχό τους [29].

129. Επίσης, το Δικαστήριο έχει δεχθεί ότι οι σαφείς και ακριβείς διατάξεις οδηγίας μπορούν να έχουν απευθείας εφαρμογή επί διαφοράς κατά οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης των κρατών μελών [30]. Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι μπορούν επίσης να εφαρμοστούν κατά οργανισμών ή νομικών προσώπων, ανεξαρτήτως της νομικής μορφής τους, που υπάγονται στην εξουσία ή στον έλεγχο του κράτους ή δημόσιας αρχής όπως κατά οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης [31] ή που είναι επιφορτισμένοι, δυνάμει πράξεως της δημόσιας αρχής και υπό τον έλεγχό της, με παροχή υπηρεσιών δημοσίου συμφέροντος [32].

130. Με την ίδια συλλογιστική, η έννοια της «κρατικής ενισχύσεως» του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ, όπως έχει ερμηνευθεί από τη νομολογία, δεν περιορίζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται άμεσα από τις κυβερνητικές αρχές των κρατών μελών. Η έννοια αυτή καλύπτει επίσης τις ενισχύσεις που χορηγούνται από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, ανεξαρτήτως επιπέδου [33], καθώς και από ιδιωτικούς οργανισμούς που δρουν υπό τον έλεγχο τους [34].

131. Παραθέτω επίσης τον ορισμό της έννοιας της «αναθέτουσας αρχής» των οδηγιών περί δημοσίων συμβάσεων, όπου παραπέμπουν οι αναιρεσείοντες, οι οποίες σκοπούν να πλαισιώσουν τη συμπεριφορά των κρατών κατά την ανάθεση αυτού του είδους συμβάσεων προκειμένου να διασφαλίσουν τον ανταγωνισμό [35].

132. Επομένως, όταν πρόκειται για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής

29 — Με την απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 1982, 249/81, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Συλλογή 1982, σ. 4005), το Δικαστήριο έκρινε βάσιμη την προσφυγή λόγω παραβάσεως κατά της Ιρλανδίας, λόγω της εκστρατείας «Buy Irish» που οργάνωσε η Irish Goods Council, εταιρία περιορισμένης ευθύνης ιρλανδικού δικαίου. Το Δικαστήριο έκρινε ότι το καθεστώς ιδιωτικού δικαίου της εταιρίας αυτής δεν καθιστά δυνατή στην Ιρλανδική Κυβέρνηση την απαλλαγή από την ευθύνη της σ' αυτή την πράξη που αντίκειται στο κοινοτικό δίκαιο, εφόσον η κυβέρνηση αυτή διορίζει τα μέλη της διευθύνουσας επιτροπής της εταιρίας αυτής, της χορηγεί κρατικές επιχορηγήσεις για να καλύψει τις δαπάνες της και, τέλος, καθορίζει το πλαίσιο της πραγματοποιούμενης από την εταιρία αυτή διαφημιστικής εκστρατείας (σκέψη 15).

30 — Απόφαση της 22ας Ιουνίου 1989, 103/88, Fratelli Costanzo (Συλλογή 1989, σ. 1839).

31 — Απόφαση της 12ης Ιουλίου 1990, C-188/89, Foster κ.λπ. (Συλλογή 1990, σ. I-3313, σκέψη 18), και διάταξη της 26ης Μαΐου 2005, C-297/03, Sozialhilfeverband Rohrbach (Συλλογή 2005, σ. I-4305, σκέψεις 27 και 30).

32 — Αποφάσεις της 4ης Δεκεμβρίου 1997, C-253/96 έως C-258/96, Kampelmann κ.λπ. (Συλλογή 1997, σ. I-6907, σκέψη 46), και της 5ης Φεβρουαρίου 2004, C-157/02, Rieser Internationale Transporte (Συλλογή 2004, σ. I-1477, σκέψη 24).

33 — Απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 1987, 248/84, Γερμανία κατά Επιτροπής (Συλλογή 1987, σ. 4013, σκέψη 17), όσον αφορά ενισχύσεις χορηγηθείσες από ένα γερμανικό Land.

34 — Απόφαση της 22ας Μαρτίου 1977, 78/76, Steinike και Weinlig (Συλλογή τόμος 1977, σ. 171, σκέψη 21).

35 — Η έννοια της «αναθέτουσας αρχής» καθορίζεται ως το κράτος, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου, οι ενώσεις που αποτελούνται από έναν ή περισσότερους από τους παραπάνω οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή δημοσίου δικαίου. Ως «οργανισμός δημοσίου δικαίου» νοείται κάθε οργανισμός που δημιουργείται για την ικανοποίηση συγκεκριμένων αναγκών γενικού συμφέροντος που δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα και χρηματοδοτούνται κατά το μεγαλύτερο μέρος από το κράτος ή από τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου, ή η διαχείρισή τους υπόκειται σε έλεγχο ασκούμενο από τους οργανισμούς αυτούς, ή όταν περισσότερο από το ήμισυ των μελών του διοικητικού, του διευθυντικού ή του εποπτικού συμβουλίου τους διορίζεται από το κράτος, τις περιφερειακές ή τις τοπικές αρχές ή από άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου [βλ. άρθρο 1, στοιχείο β', των οδηγιών 92/50/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων ή υπηρεσιών (ΕΕ L 209, σ. 1), 93/36/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993, για τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών (ΕΕ L 199, σ. 1) και 93/37/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993, για τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων (ΕΕ L 199, σ. 54)].

του κοινοτικού δικαίου, οι πράξεις που συντελούνται στην υπηρεσία των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή ιδιωτικών εταιριών που τελούν υπό τον έλεγχο των κυβερνητικών αρχών κράτους μέλους ή των οργανισμών αυτών καταλογίζονται στο εν λόγω κράτος, κατά την έννοια των άρθρων 226 ΕΚ, 249, τρίτο εδάφιο, ΕΚ ή 87, παράγραφος 1, ΕΚ. Για τον λόγο αυτό, λαμβανομένου υπόψη ότι δεν υπάρχουν περιορισμοί στον ΚΥΚ όσον αφορά το περιεχόμενο της έννοιας της παροχής υπηρεσιών προς άλλο κράτος, δεν νομίζω ότι η έννοια αυτή πρέπει να νοείται οπωσδήποτε, από απόψεως της διατυπώσεώς της, ως σκοπούσα αποκλειστικά την παροχή υπηρεσιών προς τα κεντρικά όργανα των κρατών μελών.

133. Όσον αφορά τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, δεν μου φαίνεται αποφασιστικής σημασίας το γεγονός ότι ο κοινοτικός νομοθέτης, εάν ήθελε να συμπεριλάβει τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης στην επίμαχη εξαίρεση, θα το είχε πράξει ρητώς. Είδαμε ότι η νομολογία έχει ερμηνεύσει διασταλτικώς την έννοια του «κράτους» του άρθρου 226 ΕΚ στο πλαίσιο των προσφυγών κατά παραβάσεως, στο άρθρο 249, τρίτο εδάφιο, ΕΚ ως προς το άμεσο αποτέλεσμα των οδηγιών ή ακόμη στο άρθρο 87, παράγραφος 1, ΕΚ, όσον αφορά την έννοια της κρατικής ενισχύσεως, ενώ ούτε τα άρθρα αυτά της Συνθήκης αφορούν ρητώς τους εν λόγω οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς που μπορεί να συνδέονται με το κράτος.

134. Επομένως, δεν νομίζω ότι είναι δυνατόν να συναχθεί από τη νομολογία, σύμφωνα με την οποία οι διατάξεις του ΚΥΚ θεσπίζονται με ακριβή ορολογία και δεν πρέπει να επεκτείνονται σε μη αναφερόμενες ρητώς περιπτώσεις, ότι η επίμαχη εξαίρεση αφορά αποκλειστικά την παροχή υπηρεσιών προς τις κυβερνητικές αρχές άλλου κράτους.

135. Αντιθέτως, τα προβληθέντα από τους αναιρεσείοντες επιχειρήματα προς στήριξη της απόψεώς τους μου φαίνονται πιο πειστικά.

136. Όπως υποστηρίζουν οι αναιρεσείοντες, το περιεχόμενο της έννοιας της παροχής υπηρεσιών προς άλλο κράτος πρέπει να καθοριστεί σε σχέση με τη ratio legis της διατάξεως αυτής. Αντίθετα προς την άποψη που υποστήριξε η Επιτροπή, η έννοια του κράτους της οικείας διατάξεως δεν πρέπει, κατά την άποψή μου, να διαχωρισθεί από την εν λόγω διατύπωση και να αποτελέσει το αντικείμενο μεμονωμένης ερμηνείας. Η έννοια της παροχής υπηρεσιών προς άλλο κράτος πρέπει να γίνεται αντιληπτή στο σύνολό της και να ερμηνεύεται, σύμφωνα με τη θεσπισθείσα από τη νομολογία μέθοδο, ανάλογα με την οικονομία και τους στόχους της κανονιστικής ρυθμίσεως στην οποία ανήκει [36].

137. Το επίδομα αποδημίας, όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, αποσκοπεί στην

36 — Αποφάσεις της 16ης Μαΐου 2002, C-63/00, Schilling και Nehring (Συλλογή 2002, σ. I-4483, σκέψη 24), καθώς και της 10ης Δεκεμβρίου 2002, C-491/01, British American Tobacco (Investments) και Imperial Tobacco (Συλλογή 2002, σ. I-11453, σκέψη 203 έως 206, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Βλ., όσον αφορά πρόσφατη εφαρμογή, απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2006, C-283/05, ASML (Συλλογή 2006, σ. I-12041, σκέψεις 16 και 22).

«αντιστάθμιση των ιδιαιτέρων βαρών και μειονεκτημάτων που είναι απότοκα της αναλήψεως καθηκόντων στις Κοινότητες για τους υπαλλήλους, οι οποίοι υποχρεώνονται για τον λόγο αυτό να μεταφέρουν τη διαμονή τους από τη χώρα της κατοικίας τους στη χώρα υπηρεσίας τους και να ενταχθούν σε νέο περιβάλλον» [37].

138. Οι προϋποθέσεις χορηγήσεως του επιδόματος αυτού εξαρτώνται από τον βαθμό ενσωματώσεως του υπαλλήλου στη χώρα υπηρεσίας του. Τα κριτήρια της ενσωματώσεως αυτής, που έχει θεσπίσει ο κοινοτικός νομοθέτης, είναι η διαμονή ή η κατοικία στο κράτος της υπηρεσίας κατά τη διάρκεια μιας μακράς περιόδου πριν από την ανάληψη καθηκόντων στις Κοινότητες. Ο υπάλληλος που κατοικούσε ή εργαζόταν ήδη στη χώρα υπηρεσίας θεωρείται ότι έχει ενσωματωθεί εκεί και δικαιούται, εάν δεν έχει και δεν είχε ποτέ την ιθαγένεια του κράτους αυτού, μόνο μιας αποζημιώσεως εκπατρισμού, η οποία ισούται με το ένα τέταρτο του επιδόματος αποδημίας.

139. Συνεπώς, το επίδομα αποδημίας χορηγείται, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, στον υπάλληλο ο οποίος δεν έχει και δεν είχε ποτέ την ιθαγένεια της χώρας υπηρεσίας και ο οποίος δεν κατοίκησε εκεί ούτε άσκησε την κύρια επαγγελματική του δραστηριότητα κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που έληξαν έξι μήνες πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του.

140. Σύμφωνα με την επίμαχη εξαίρεση, κατά παρέκκλιση των προαναφερθεισών προϋποθέσεων, η κατοικία ή η εργασία στο έδαφος της χώρας υπηρεσίας δεν λαμβάνονται υπόψη όταν προκύπτουν από παροχή υπηρεσιών προς άλλο κράτος ή διεθνή οργανισμό.

141. Όταν εξετάζουμε το περιεχόμενο της εξαιρέσεως αυτής από της απόψεως του πλαισίου της, διαπιστώνουμε ότι ο κοινοτικός νομοθέτης θέλησε να αποκλείσει από την κρίσιμη περίοδο όλες τις «καταστάσεις που προκύπτουν από την παροχή υπηρεσιών προς άλλο κράτος ή διεθνή οργανισμό», χωρίς περιορισμό όσον αφορά το είδος της παρασχεθείσας υπηρεσίας, τη σχέση εργασίας με το κράτος ή με τον διεθνή οργανισμό και με τη διάρκεια της δραστηριότητας αυτής.

142. Επομένως, ο κοινοτικός νομοθέτης δεν θέλησε να περιορίσει το περιεχόμενο της εν λόγω εξαιρέσεως σε συγκεκριμένα καθήκοντα ή σε πρόσωπα που εργάστηκαν για ένα κράτος ή διεθνή οργανισμό σύμφωνα με συγκεκριμένο καθεστώς ή ιδιότητα. Η ανάλυση αυτή επιβεβαιώνεται από τη νομολογία, με την οποία έχει κριθεί ότι οι υπηρεσίες που παρέχει ένας δόκιμος υπάλληλος [38] ή

37 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 1994, C-452/93 P, Magdalena Fernández κατά Επιτροπής (Συλλογή 1994, σ. I-4295, σκέψη 20, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

38 — Αποφάσεις του Δικαστηρίου της 10ης Οκτωβρίου 1989, 201/88, Atala-Palmerini κατά Επιτροπής (Συλλογή 1989, σ. 3109, σκέψη 6), και του Πρωτοδικείου της 3ης Μαΐου 2001, T-60/00, Λιάσκου κατά Συμβουλίου (Συλλογή Υπ.Υπ. 2001, σ. I-A-107 και II-489, σκέψεις 49 και 50).

ανεξάρτητος σύμβουλος κοινοτικού οργάνου [39] εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της επίμαχης εξαιρέσεως.

143. Ενόψει των στοιχείων αυτών, καθόσον η έννοια της «παροχής υπηρεσιών προς άλλο κράτος» του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ καλύπτει το σύνολο της παροχής υπηρεσιών προς κράτος ή διεθνή οργανισμό, είναι εύλογο να συναχθεί ότι η έννοια του κράτους στην ίδια διάταξη πρέπει επίσης να αποτελέσει το αντικείμενο ευρείας ερμηνείας και, ως εκ τούτου, να τύχει εφαρμογής στην παροχή υπηρεσιών προς διάφορα όργανα ή νομικά πρόσωπα που συνδέονται με ένα κράτος [40].

144. Κατά τη γνώμη μου, η ανάλυση αυτή επιβεβαιώνεται από τον στόχο που επιδιώκει ο νομοθέτης με τη διάταξη αυτή.

145. Σύμφωνα με τη νομολογία, η εξαίρεση της εν λόγω διατάξεως σκοπεί να μη στερήσει του επιδόματος αποδημίας τα πρόσωπα που έχουν εγκατασταθεί στη χώρα της μελλοντικής υπηρεσίας τους για να ασκήσουν εκεί τέτοιες δραστηριότητες, διότι βάσει των δραστηριοτήτων αυτών δεν μπόρεσαν να αποκτήσουν μόνιμους δεσμούς με τη χώρα αυτή [41]. Οι υπάλληλοι οι οποίοι, κατά την κρίσιμη περίοδο, κατοικούσαν ή εργάστηκαν στη χώρα της μελλοντικής τους υπηρεσίας για άλλο κράτος ή διεθνή οργανισμό, τεκμαίρεται επομένως ότι δεν δημιούργησαν μόνιμους δεσμούς με τη χώρα αυτή [42].

146. Η βάση της εξαιρέσεως αυτής εκτέθηκε από τον γενικό εισαγγελέα G. Reischl με τις προτάσεις του στην προαναφερθείσα υπόθεση Vutera κατά Επιτροπής. Σύμφωνα με τον γενικό εισαγγελέα, «οι υπάλληλοι που παρέχουν τις υπηρεσίες τους προς άλλο κράτος ή διεθνή οργανισμό παρά τη μακρά διάρκεια της παραμονής τους στη χώρα που αργότερα θα υπηρετήσουν, δεν είχαν πριν από την ανάληψη των καθηκόντων τους μόνιμη διαμονή εκεί με την έννοια ενός στενού και με πρόθεση διάρκειας δεσμού με αυτή τη χώρα. Οι υπάλληλοι αυτοί στέλνονται κατά κανόνα σε ορισμένη χώρα για περιορισμένο χρονικό διάστημα και διατηρούν κατά το διάστημα αυτό στενούς δεσμούς με το κράτος καταγωγής» [43].

147. Επομένως, ο κοινοτικός νομοθέτης θέλησε η παροχή υπηρεσιών στη χώρα υπηρεσίας προς άλλο κράτος ή διεθνή οργανισμό να μη στερεί το ενδιαφερόμενο

39 — Απόφαση του Πρωτοδικείου της 14ης Δεκεμβρίου 1995, Τ-72/94, Diamantaras κατά Επιτροπής (Συλλογή Υπ.Υπ. 1995, σ. I-A-285 και II-865, σκέψη 52).

40 — Η ανάλυση αυτή συνάδει με την ανάλυση που δέχτηκε το Πρωτοδικείο με την προαναφερθείσα απόφαση Βαρδάκας κατά Επιτροπής. Με την απόφαση αυτή, το Πρωτοδικείο συνήγαγε επίσης, από τη διατύπωση της επίμαχης εξαιρέσεως και του πλαισίου της, ότι η πρόθεση του νομοθέτη ήταν να χορηγήσει ευρέως το επίδομα αποδημίας (σκέψη 37). Έκρινε επίσης, ενόψει του λόγου υπάρξεως του επιδόματος αυτού, ότι ούτε η έννοια του «διεθνούς οργανισμού» της επίμαχης εξαιρέσεως πρέπει να αποτελέσει το αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας (σκέψη 41).

41 — Απόφαση της 31ης Μαΐου 1988, 211/87, Nuñez κατά Επιτροπής (Συλλογή 1988, σ. 2791, σκέψη 11).

42 — Βλ., επίσης, απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 1981, 1322/79, Vutera κατά Επιτροπής (Συλλογή 1981, σ. 127, σκέψη 8).

43 — Βλ. σ. 143.

πρόσωπο του επιδόματος αποδημίας, διότι τα καθήκοντα αυτά τεκμαίρεται, εκ φύσεως, ότι δεν καθιστούν δυνατό να ενσωματωθεί στη χώρα αυτή. Η ανάλυση αυτή επιβεβαιώνεται από το 4, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ. Δυνάμει της διατάξεως αυτής, το επίδομα αποδημίας χορηγείται επίσης σε υπάλληλο που έχει ή είχε την ιθαγένεια της χώρας υπηρεσίας, υπό την προϋπόθεση ότι είχε τη μόνιμη διαμονή του, κατά συνήθη τρόπο, επί δέκα έτη λήγοντα κατά την ανάληψη των καθηκόντων του εκτός του ευρωπαϊκού εδάφους του κράτους αυτού *«για άλλους λόγους εκτός από την άσκηση καθηκόντων στην υπηρεσία κράτους ή διεθνούς οργανισμού»* [44].

148. Κατά συνέπεια, όπως υποστηρίζουν οι αναιρεσείοντες, η παροχή υπηρεσιών προς κράτος ή διεθνή οργανισμό τεκμαίρεται ότι εμπόδισε τη δημιουργία μόνιμων δεσμών μεταξύ του ενδιαφερομένου προσώπου και της χώρας υπηρεσίας.

149. Επομένως, δεν βλέπω τον λόγο για τον οποίο το τεκμήριο αυτό πρέπει να ισχύει μόνο για την παροχή υπηρεσιών προς την κεντρική κυβέρνηση των κρατών μελών. Δεν βρίσκω στο σκεπτικό του Πρωτοδικείου ή στα επιχειρήματα των καθών κοινοτικών οργάνων στοιχεία δυνάμενα να αποδείξουν ότι, κατά γενικό κανόνα, όταν τα πρόσωπα που εργάζονται για λογαριασμό οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης διορίζονται σε άλλη χώρα, τούτο συμβαίνει για αόριστη χρονική περίοδο και δεν διατηρούν, με το κράτος καταγωγής τους, τους ίδιους δεσμούς με τους υπαλλήλους της κεντρικής κυβερνήσεως. Όπως επισημαίνουν οι αναιρεσείοντες, η απόσπαση στη χώρα υπηρεσίας για λογαριασμό οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης έχει επίσης, κατά γενικό κανόνα, προσωρινό χαρακτήρα. Η έννοια του «κράτους» της επίμαχης διατυπώσεως δεν περιορίζεται συνεπώς στις κεντρικές αρχές, αλλά καλύπτει επίσης, κατά την άποψή μου, το σύνολο των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης των κρατών, καθώς και των οντοτήτων οι οποίες, από οργανικής απόψεως, αποτελούν μέρος της κεντρικής ή περιφερειακής διοικήσεως των κρατών.

150. Κατά τη γνώμη μου, η προηγηθείσα ανάλυση μπορεί να ισχύσει επίσης για τα πρόσωπα που εργάζονται για λογαριασμό οργανισμών οι οποίοι, μολονότι δεν ανήκουν τυπικώς ή οργανικώς στη διοίκηση της κεντρικής κυβερνήσεως του κράτους, μπορεί να θεωρηθεί ότι συνδέονται με αυτήν, σύμφωνα με τη νομολογία, διότι, δυνάμει πράξεως της δημόσιας αρχής και υπό τον έλεγχό της, τους έχει ανατεθεί αποστολή γενικού συμφέροντος [45].

151. Πράγματι, εφόσον το τεκμήριο της μη ενσωματώσεως στη χώρα υπηρεσίας δικαιολογείται από την παροχή υπηρεσιών προς το οικείο κράτος και όχι από τα ιδιαίτερα καθήκοντα ή ένα συγκεκριμένο καθεστώς, το τεκμήριο αυτό πρέπει να τυγχάνει εφαρμογής ανεξαρτήτως της μορφής του οργανισμού στον οποίο το κράτος, ασκώντας την κυριαρχική του εξουσία θεσμικής, πολιτικής και διοικητικής οργανώσεως, έχει αναθέσει την άσκηση αρμοδιοτήτων του κράτους. Εφόσον η έννοια της παροχής υπηρεσιών προς άλλο κράτος πρέπει να αποτελέσει το

44 — Η υπογράμμιση δική μου.

45 — Βλ. προαναφερθείσα απόφαση Foster κλπ. (σκέψη 20).

αντικείμενο αυτοτελούς και ομοιόμορφης ερμηνείας στην Κοινότητα, ο όρος «κράτος» της έννοιας αυτής δεν πρέπει να περιοριστεί σε οργανικό κριτήριο, το οποίο εξαρτάται από τη διοικητική οργάνωση κάθε κράτους, αλλά πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ένα λειτουργικό κριτήριο.

152. Επισημαίνω εξάλλου ότι, εν προκειμένω, οι τέσσερις αναιρεσείοντες ισχυρίστηκαν ότι, κατά τη διάρκεια της δραστηριότητάς τους στις Βρυξέλλες στην υπηρεσία αυτόνομης ισπανικής κοινότητας, τελούσαν σε κατάσταση παρεμφερή με την κατάσταση του προσωπικού που εργάζεται στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία του Βασιλείου της Ισπανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθόσον υπάγονταν στο ίδιο καθεστώς ασφαλίσεως ασθενείας και στο ίδιο φορολογικό καθεστώς [46]. Επιπλέον, όπως το προσωπικό της μόνιμης αυτής αντιπροσωπείας, οι αναιρεσείοντες πραγματοποιούσαν αποστολή δημοσίου συμφέροντος, υπερασπιζόμενοι, ενώπιον των κοινοτικών οργάνων, τα συμφέροντα των αυτονόμων κοινοτήτων τους, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του Βασιλείου της Ισπανίας.

153. Πιστεύω επομένως ότι, ενόψει της επίμαχης εξαιρέσεως, δεν υφίσταται λυσιτελής διαφορά μεταξύ του προσώπου που έχει παράσχει υπηρεσίες σε κράτος μέσω οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή οργανισμού που δρα υπό τον έλεγχο του κράτους, και του προσώπου που έχει παράσχει υπηρεσίες μέσω της κεντρικής διοικήσεως, όπως η μόνιμη αντιπροσωπεία του κράτους αυτού. Επίσης, οι αναιρεσείοντες βασίμως υποστηρίζουν ότι, περιορίζοντας το πεδίο εφαρμογής της επίμαχης εξαιρέσεως στην παροχή υπηρεσιών προς την κεντρική κυβέρνηση του κράτους, το Πρωτοδικείο προέβη σε δυσμενή διάκριση σε βάρος των προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης κρατών μελών ή άλλων νομικών προσώπων που εξαρτώνται από το κράτος.

154. Κατά της αναλύσεως αυτής, τα καθών κοινοτικά όργανα προβάλλουν διάφορα επιχειρήματα.

155. Καταρχάς, τα καθών κοινοτικά όργανα υποστηρίζουν ότι οι αντίστοιχες καταστάσεις των προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες προς την κεντρική κυβέρνηση και αυτών που εργάζονται, άμεσα ή έμμεσα, για οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης διαφέρουν, διότι οι δύο αυτές κατηγορίες προσώπων δεν ασκούν τα ίδια καθήκοντα και τα συμφέροντα που υπερασπίζουν δεν συμπίπτουν πάντοτε.

156. Δεν νομίζω ότι το επιχείρημα αυτό μπορεί να διακυβεύσει τη βασιμότητα της

46 — Η ίδια διαπίστωση μπορεί να γίνει στην υπόθεση C-211/06 P, Adam κατά Επιτροπής, που είναι εκκρεμής ενώπιον του Δικαστηρίου. Η H. Adam, γερμανικής ιθαγενείας, ανέλαβε καθήκοντα στην Επιτροπή την 1η Ιουλίου 2003. Δεν της χορηγήθηκε το επίδομα αποδημίας διότι εργαζόταν στις Βρυξέλλες στο γραφείο-σύνδεσμος του Land του Sarre από την 1η Οκτωβρίου 1997, επειδή η Επιτροπή έκρινε ότι τα καθήκοντα αυτά δεν αποτελούσαν παροχή υπηρεσιών προς άλλο κράτος. Η αναιρεσείουσα, στο πλαίσιο της προσφυγής της κατά της αποφάσεως αυτής της Επιτροπής, εξέθεσε ότι βρισκόταν στην ίδια κατάσταση με τους ομοσπονδιακούς υπαλλήλους που ασκούν τα καθήκοντά τους στην αλλοδαπή. Επομένως, όπως οι υπάλληλοι αυτοί, είχε υποχρεωτικά υποσχεθεί να τηρεί τον θεμελιώδη νόμο και η σύμβαση εργασίας της υπαγόταν στη συλλογική σύμβαση που ισχύει για τους ομοσπονδιακούς υπαλλήλους.

θέσεως των αναιρεσειόντων για τους εξής λόγους. Κατά τη γνώμη μου, σημασία έχει το ζήτημα αν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα εν λόγω πρόσωπα υπηρετούν σε άλλη χώρα τους επιτρέπουν, γενικώς, να δημιουργούν εκεί μόνιμους δεσμούς. Όπως είδαμε, ο κοινοτικός νομοθέτης θεώρησε ότι οι υπηρεσίες που παρέχονται προς το κράτος δεν καθιστούν δυνατή τη δημιουργία τέτοιων δεσμών. Εξάλλου, η εφαρμογή της επίμαχης εξαιρέσεως δεν εξαρτάται από τη φύση των ασκουμένων καθηκόντων, εφόσον καλύπτει το σύνολο της παροχής υπηρεσιών προς κράτος ή διεθνή οργανισμό.

157. Στη συνέχεια, τα καθών κοινοτικά όργανα ισχυρίζονται ότι, στο πλαίσιο της παροχής υπηρεσιών προς οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης, τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα δεν έχουν άμεσο δεσμό με το κράτος.

158. Δεν συντάσσομαι με την ανάλυση αυτή. Ασφαλώς, η επίμαχη εξαίρεση μπορεί να τύχει εφαρμογής μόνον αν το ενδιαφερόμενο πρόσωπο εργάστηκε άμεσα στο κράτος. Η προϋπόθεση αυτή απορρέει ευλόγως από τη θεμελίωση της εξαιρέσεως, σύμφωνα με την οποία τα πρόσωπα που εργάζονται στο κράτος, όταν διορίζονται σε άλλη χώρα, ο διορισμός αυτός είναι περιορισμένης διάρκειας και διατηρούν με το κράτος τους στενούς δεσμούς που δεν τους επιτρέπουν να ενσωματωθούν στη χώρα υπηρεσίας. Επομένως, κατά τη γνώμη μου, αυτή η προϋπόθεση υπάρξεως άμεσου δεσμού σκοπεί να περιορίσει το ευεργέτημα της εξαιρέσεως στα πρόσωπα που εργάστηκαν άμεσα στο κράτος, και να μην συμπεριλάβει τα πρόσωπα τα οποία, ως μισθωτοί υπάλληλοι τρίτης εταιρίας, έχουν παράσχει, για λογαριασμό της εταιρίας αυτής, υπηρεσίες προς κράτος [47].

159. Κατόπιν των στοιχείων αυτών, τα πρόσωπα που έχουν εργαστεί άμεσα σε αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης ή σε οργανισμό επιφορτισμένο, υπό τον έλεγχο της αρχής αυτής, με αποστολή γενικού συμφέροντος, έχουν σαφώς άμεσο δεσμό με την αρχή αυτή ή τον οργανισμό και, ως εκ τούτου, με το κράτος.

160. Τέλος, τα καθών κοινοτικά όργανα εκθέτουν ότι η επέκταση της έννοιας του «κράτους» της επίμαχης διατάξεως στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και, κατά μείζονα λόγο, σε άλλες οντότητες συνεπάγεται ότι η επέκταση του επιδόματος αποκτά δυσκόλως προβλέψιμες διαστάσεις, ενώ οι διατάξεις του κοινοτικού δικαίου που δημιουργούν δικαιώματα για οικονομικές παροχές πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικώς.

161. Πιστεύω ότι τα επιχειρήματα αυτά πρέπει να απορριφθούν για τους εξής λόγους. Αφενός, η έννοια του κράτους,

47 — Το περιεχόμενο της προϋποθέσεως που αφορά την ύπαρξη άμεσου νομικού δεσμού τίθεται επίσης στην υπόθεση C-424/05, Επιτροπή κατά Hosman-Chevalier, η οποία εκκρεμεί ενώπιον του Δικαστηρίου, στην οποία ο γενικός εισαγγελέας Mengozzi ανέπτυξε τις προτάσεις του στις 15 Μαρτίου 2007.

όπως την έχει καθορίσει η νομολογία, δεν είναι απεριόριστη. Όπως επισήμανα προηγουμένως, μεταξύ άλλων, η νομολογία περί του αμέσου αποτελέσματος των οδηγιών καθόρισε τα κριτήρια βάσει των οποίων ένας οργανισμός μπορεί να συνδέεται με το κράτος.

162. Η B. Salvador García και ο T. Salazar Brier αναφέρουν συναφώς τη νομολογία του Δικαστηρίου από τις προαναφερθείσες αποφάσεις Beentjes και της 17ης Δεκεμβρίου 1998, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας. Ασφαλώς, όπως επισημαίνει η Επιτροπή, οι αποφάσεις αυτές εκδόθηκαν στον συγκεκριμένο τομέα των δημοσίων συμβάσεων. Τα κριτήρια βάσει των οποίων ένας οργανισμός πρέπει να χαρακτηριστεί ως «αναθέτουσα αρχή» δεν μπορούν επομένως να ισχύσουν καθαυτά για την εφαρμογή της επίμαχης διατάξεως του ΚΥΚ.

163. Ωστόσο, τα κριτήρια αυτά επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό με τα κριτήρια που θέσπισε το Δικαστήριο στο πλαίσιο των άρθρων 226 ΕΚ, 249 ΕΚ και 87 ΕΚ, δηλαδή τη διασφάλιση της αποτελεσματικής και ομοιόμορφης εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου ανεξαρτήτως της διοικητικής οργανώσεως των κρατών μελών. Επομένως, κατά τη γνώμη μου, μπορούν να ληφθούν υπόψη, ενδεικτικώς, στο πλαίσιο εκτιμήσεως του υποστατού του ελέγχου της δημόσιας αρχής επί εταιρίας επιφορτισμένης με την υπεράσπιση των συμφερόντων οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ενώπιον των κοινοτικών αρχών.

164. Αφετέρου, οι διατάξεις του ΚΥΚ, όπως οι διατάξεις περί επιδόματος αποδημίας, έχουν σκοπό να τεθεί στη διάθεση των κοινοτήτων μια υψηλής ποιότητας ευρωπαϊκή δημόσια διοίκηση, αποτελούμενη από υπαλλήλους με υψηλά προσόντα από άποψη παραγωγικότητας και ακεραιότητας, οι οποίοι να επιλέγονται με την ευρύτερη δυνατή γεωγραφική βάση μεταξύ των πολιτών των κρατών μελών [48].

165. Είδαμε ότι η επίμαχη εξαίρεση έχει σκοπό να μη στερήσει του επιδόματος αποδημίας τα πρόσωπα που εργάστηκαν στη χώρα της μελλοντικής τους υπηρεσίας για άλλο κράτος ή διεθνή οργανισμό. Το επίδομα αυτό αποδημίας, το οποίο ισούται με το 16 % του βασικού μισθού και του επιδόματος αρχηγού οικογένειας και του επιδόματος συντηρουμένων τέκνων, το οποίο χορηγείται καθόλη τη διάρκεια της δραστηριότητας στην υπηρεσία των Κοινοτήτων, συμβάλλει ουσιαστικά στο να καθίστανται ελκυστικές οι θέσεις εργασίας που προσφέρουν οι Κοινότητες. Πιστεύω ότι οι Κοινότητες έχουν συμφέρον να μην περιορίσουν το περιεχόμενο του πλεονεκτήματος αυτού μόνο στα πρόσωπα που εργάστηκαν για την κεντρική κυβέρνηση των κρατών προκειμένου να μπορούν να ωφεληθούν, ενδεχομένως, και από την εμπειρία που έχουν αποκτήσει πρόσωπα που εργάστηκαν, στη χώρα υπηρεσίας, για οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης καθώς και για διάφορους οργανισμούς που εξαρτώνται από τα κράτη.

48 — Βλ. δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 31 (ΕΟΚ), 11 (ΕΚΑΧ), δεύτερη και τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) 723/2004 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 2004, για την τροποποίηση του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό των Κοινοτήτων αυτών (ΕΕ L 124, σ. 1), καθώς και την απάντηση του N. Kinnock, αντιπροέδρου της Επιτροπής, επιφορτισμένου με τη διοικητική μεταρρύθμιση, σε κοινοβουλευτική ερώτηση της 22ας Μαρτίου 2001 (ΕΕ, C 40 E, σ. 9).

166. Κατόπιν όλων αυτών των στοιχείων, πιστεύω ότι η έννοια της παροχής υπηρεσιών προς άλλο κράτος δεν καλύπτει μόνον τις υπηρεσίες προς τις κυβερνητικές αρχές των κρατών μελών, αλλά πρέπει να νοείται ως σκοπούσα και τις υπηρεσίες προς οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης καθώς και προς μια οντότητα, η οποία, ανεξαρτήτως της νομικής της μορφής, έχει επιφορτιστεί, δυνάμει πράξεως της δημόσιας αρχής και υπό τον έλεγχό της, με αποστολή γενικού συμφέροντος, όπως η διαχείριση ή η υπεράσπιση των συμφερόντων οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ενώπιον των κοινοτικών αρχών.

β) Συνιστούν τα καθήκοντα βοηθού βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου «παροχή υπηρεσιών προς διεθνή οργανισμό», κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ;

167. Συνομολογείται και είναι προφανώς αδιαμφισβήτητο ότι το Κοινοβούλιο πρέπει να θεωρηθεί ως διεθνής οργανισμός, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ. Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο έκριναν ότι η περίοδος υπηρεσίας στην Επιτροπή είναι υπηρεσία σε διεθνή οργανισμό, κατά την έννοια της διατάξεως αυτής [49].

168. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η δραστηριότητα βοηθού βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της επίμαχης εξαιρέσεως, διότι ο βοηθός αυτός δεν έχει άμεσους νομικούς δεσμούς με το εν λόγω θεσμικό όργανο [50].

169. Δεν συντάσσομαι με την άποψη αυτή. Όπως επισήμανα προηγουμένως, η προϋπόθεση της υπάρξεως άμεσου δεσμού μεταξύ του οικείου προσώπου και του εν λόγω κράτους ή διεθνούς οργανισμού, η οποία επιβάλλεται από της απόψεως του επιδιωκομένου με την επίμαχη εξαίρεση σκοπού, συνεπάγεται ότι το πρόσωπο αυτό εργάστηκε άμεσα στο εν λόγω κράτος ή διεθνή οργανισμό. Η προϋπόθεση αυτή πρέπει να καταλήξει στη μη χορήγηση της εξαιρέσεως αυτής στα πρόσωπα τα οποία, ως μισθωτοί υπάλληλοι τρίτης εταιρίας, έχουν παράσχει, για λογαριασμό της εταιρίας αυτής, υπηρεσίες προς κράτος ή διεθνή οργανισμό [51].

170. Η προϋπόθεση της υπάρξεως άμεσου δεσμού μεταξύ του ενδιαφερομένου προσώπου και του κοινοτικού οργάνου πληρούται επομένως όταν το πρόσωπο αυτό προσλήφθηκε άμεσα από το εν λόγω όργανο με

49 — Αποφάσεις προαναφερθείσες Atala-Palmerini κατά Επιτροπής (σκέψη 6), και Λιάσκου κατά Συμβουλίου (σκέψεις 49 και 50).

50 — Τη θέση αυτή υποστήριξε επίσης η Επιτροπή στην εκκρεμή ενώπιον του Πρωτοδικείου υπόθεση T-473/04, Asturias Cuerno κατά Επιτροπής.

51 — Βλ., όσον αφορά πρόσωπο που τέθηκε στη διάθεση της Επιτροπής από επιχείρηση πρόσκαιρης απασχολήσεως, απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Σεπτεμβρίου 2002, T-127/00, Nevin κατά Επιτροπής (Συλλογή Υπ.Υπ. 2002, σ. I-A-149 και II-781, σκέψεις 53 και 58).

σύμβαση ή με άλλη μορφή, σύμφωνα με το καθεστώς που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή άλλο κοινοτικό κείμενο [52].

171. Η κανονιστική ρύθμιση περί των εξόδων και αποζημιώσεων των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θεσπισθείσα από το Γραφείο του θεσμικού αυτού οργάνου το 1984 [53], προβλέπει στο άρθρο 14 τη δυνατότητα για κάθε βουλευτή να λαμβάνει αποζημίωση με σκοπό να καλύπτει τα έξοδα που προκύπτουν από την απασχόληση ή τη χρησιμοποίηση των υπηρεσιών ενός ή πολλών βοηθών. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, πολλοί βουλευτές μπορούν επίσης να προσλάβουν από κοινού τον ίδιο βοηθό.

172. Επομένως, από τις διατάξεις που θέσπισε το Κοινοβούλιο περί της λειτουργίας του προκύπτει ότι οι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μπορούν να προσλαμβάνουν άμεσα κοινοβουλευτικούς βοηθούς για να τους βοηθούν στα καθήκοντά τους κατά τη διάρκεια της θητείας τους. Περαιτέρω, οι βουλευτές είναι ακριβώς αυτοί οι οποίοι, ως μέλη του Κοινοβουλίου, ασκούν, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπει η Συνθήκη και τους κανόνες που θέσπισε το θεσμικό αυτό όργανο, τις αρμοδιότητες που του έχουν ανατεθεί.

173. Βοηθός βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, από τη στιγμή που προσλήφθηκε άμεσα από τον εν λόγω βουλευτή και δεν τέθηκε στη διάθεσή του από έναν παρέχοντα υπηρεσίες έχει επομένως σαφώς, κατά τη γνώμη μου, άμεση σχέση με το Κοινοβούλιο ως διεθνή οργανισμό, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ. Το γεγονός ότι η σύμβαση που συνδέει τον βοηθό αυτό με τον εν λόγω βουλευτή είναι σύμβαση ιδιωτικού δικαίου διεπόμενη από την εθνική νομοθεσία, όπως η συναφθείσα μεταξύ της B. Salvador García και του βουλευτή στην υπηρεσία του οποίου εργαζόταν, δεν εμποδίζει την ανάλυση αυτή. Σημασία έχει, κατά τη γνώμη μου, ότι η σύμβαση αυτή συνάφθηκε μεταξύ του βοηθού και του βουλευτή και προβλέπεται με πράξη του θεσμικού αυτού οργάνου η δυνατότητα ενός μέλους του Κοινοβουλίου, να προσλαμβάνει έτσι έναν συνεργάτη για να τον επικουρεί κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του στο οικείο θεσμικό όργανο.

174. Κατά συνέπεια, τα καθήκοντα βοηθού βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πρέπει, κατά την άποψή μου, να θεωρηθούν ως παροχή υπηρεσιών προς διεθνή οργανισμό κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, αν ο εν λόγω βοηθός απασχολείται άμεσα από τον βουλευτή και δεν έχει τεθεί στη διάθεση του ως μισθωτός εργαζόμενος μιας παρέχουσας υπηρεσίες εταιρίας.

175. Θα εκθέσω τώρα τις συνέπειες οι οποίες, κατά τη γνώμη μου, πρέπει να αντληθούν από τις αναλύσεις αυτές στις τέσσερις υπό κρίση υποθέσεις.

52 — Απόφαση του Πρωτοδικείου της 22ας Μαρτίου 1995, T-43/93, Lo Giudice κατά Κοινοβουλίου (Συλλογή Υπ.Υπ. 1995, σ. I-A-57 και II-189, σκέψη 34).

53 — Το έγγραφο αυτό, που δεν έχει δημοσιευτεί, έχει τίτλο «Rules governing the payment of expenses and allowances to Members» (PE 133.116).

4. Οι συνέπειες των αναλύσεων αυτών στις τέσσερις υπό κρίση υποθέσεις

α) Επί της υποθέσεως C-7/06 P

176. Υπενθυμίζω ότι η B. Salvador García ανέλαβε υπηρεσία στην Επιτροπή στις Βρυξέλλες στις 16 Απριλίου 2001. Το Πρωτοδικείο καθόρισε τη σχετική περίοδο αναφοράς μεταξύ 16 Οκτωβρίου 1995 και 15 Οκτωβρίου 2000.

177. Με την προαναφερθείσα απόφαση Salvador García κατά Επιτροπής, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι η αναιρεσείουσα άσκησε την κύρια επαγγελματική δραστηριότητά της στις Βρυξέλλες, κατά το μεγαλύτερο μέρος της περιόδου αυτής, αρχικώς στην υπηρεσία της Sodexna, εταιρίας επιφορτισμένης με την εξωτερική οικονομική ανάπτυξη της αυτόνομης Κοινότητας της Ναβάρας και κατόπιν με την ιδιότητα εκπροσώπου της Κυβερνήσεως αυτής της αυτόνομης κοινότητας.

178. Το Πρωτοδικείο έκρινε ότι οι δραστηριότητες αυτές δεν μπορούν να θεωρηθούν ως παροχή υπηρεσιών προς άλλο κράτος, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, δεύτερη περίπτωση, του παραρτήματος VII, του ΚΥΚ, για τον λόγο ότι η διάταξη αυτή δεν καλύπτει τις υπηρεσίες που παρέχονται προς τις πολιτικές υποδιαιρέσεις ενός κράτους ούτε, κατά μείζονα λόγο, τις υπηρεσίες που παρέχονται προς εταιρία όπως η Sodexna, διότι η εταιρία αυτή δεν αποτελεί μέρος, ως εκ της φύσεώς της, των οργάνων του κράτους, μολονότι της έχει ανατεθεί αποστολή δημοσίου συμφέροντος.

179. Αν το Δικαστήριο ακολουθήσει την ανάλυσή μου σχετικά με την έννοια της «παροχής υπηρεσιών προς άλλο κράτος» του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, δεύτερη περίπτωση, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, πρέπει να δεχθεί ότι το Πρωτοδικείο, αποκλείοντας τις εν λόγω δραστηριότητες του πεδίου εφαρμογής της έννοιας αυτής ενώ η αυτόνομη Κοινότητα της Ναβάρας αποτελεί δημόσια αρχή του Βασιλείου της Ισπανίας και χωρίς να εξετάσει αν η Sodexna ασκεί τις δραστηριότητες της υπό τον έλεγχο της δημόσιας αυτής αρχής, υπέπεσε σε νομική πλάνη κατά την εφαρμογή της εν λόγω διατάξεως.

180. Επομένως, ο λόγος που αντλείται από παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ είναι βάσιμος.

181. Για να εκτιμηθούν οι συνέπειες που πρέπει να αντληθούν από αυτή τη νομική πλάνη, πρέπει να εξεταστεί αν οι δραστηριότητες της B. Salvador García στο Βέλγιο, κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που έχουν προηγηθεί της αναλήψεως των καθηκόντων της στη Sodexna την 1η Μαρτίου 1997, αρκούν για να δικαιολογήσουν την απόρριψη της προσφυγής ακυρώσεως που άσκησε κατά της αποφάσεως της Επιτροπής περί μη χορηγήσεως του επιδόματος αποδημίας.

182. Πράγματι, σύμφωνα με τη νομολογία, όταν ένα πρόσωπο έχει παράσχει υπηρεσίες προς άλλο κράτος ή διεθνή οργανισμό κατά την κρίσιμη περίοδο, η οποία υπολογίζεται από την ανάληψη καθηκόντων στις Κοινότητες, η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (ΑΔΑ) πρέπει να ανασυστήσει μια περίοδο πέντε ετών αφαιρώντας τα χρονικά διαστήματα όπου ασκούνταν τα καθήκοντα αυτά [54]. Το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν μπορεί να αξιώνει το επίδομα αποδημίας αν, κατά τη διάρκεια της ούτως ανασυσταθείσας περιόδου αναφοράς, είχε τη συνήθη διαμονή του ή άσκησε την κύρια επαγγελματική δραστηριότητά του στο ευρωπαϊκό έδαφος της χώρας υπηρεσίας [55].

183. Εξετάζοντας την κατάσταση της αναιρεσείουσας κατά τα προηγούμενα της αναλήψεως της υπηρεσίας της στη Sodexna την 1η Μαρτίου 1997 έτη, διαπιστώνουμε ότι η αναιρεσείουσα πραγματοποίησε σπουδές στο Βέλγιο από τον Σεπτέμβριο του 1991 έως τον Ιούλιο του 1992 και κατόπιν πρακτική άσκηση στην Επιτροπή στις Βρυξέλλες από τον Οκτώβριο του 1992 ως τον Φεβρουάριο του 1993.

184. Από 1ης Οκτωβρίου 1993 έως 31 Δεκεμβρίου 1994, η αναιρεσείουσα εργάστηκε στις Βρυξέλλες για την Κυβέρνηση της αυτόνομης Κοινότητας της Ναβάρας, κατόπιν, από 21 Φεβρουαρίου 1995 έως 20 Αυγούστου 1995, στη Sodena, εταιρία επιφορτισμένη με την οικονομική ανάπτυξη της αυτόνομης αυτής κοινότητας.

185. Μεταξύ 1ης Σεπτεμβρίου 1995 και 30ής Ιουνίου 1996, η B. Salvador García άσκησε τα καθήκοντα βοηθού βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

186. Τον Ιούλιο και Αύγουστο 1996, η αναιρεσείουσα εργάστηκε εθελοντικά σε μια μη κυβερνητική οργάνωση στο Περού, κατόπιν, από 2 Σεπτεμβρίου 1996 έως 28 Φεβρουαρίου 1997, άσκησε την επαγγελματική της δραστηριότητα στο πλαίσιο σύμβασης εργασίας υπογραφείσας στις 17 Ιουλίου 1996 με την ιδιωτική εταιρία ECO, στην οποία η Επιτροπή είχε αναθέσει αποστολή τεχνικής βοήθειας.

187. Εξετάζοντας την περίοδο αυτή στο σύνολό της, διαπιστώνουμε ότι το μεγαλύτερο μέρος της αφορά τις δραστηριότητες της αναιρεσείουσας ως εργαζομένης στην Κυβέρνηση της αυτόνομης Κοινότητας της Ναβάρας (15 μήνες), στη Sodena (6 μήνες), ως βοηθού βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (10 μήνες) καθώς και ως δόκιμου υπαλλήλου στην Επιτροπή (5 μήνες). Οι δραστηριότητες, αυτές, σύμφωνα με την ανάλυσή μου περί της εννοίας της παροχής

54 — Επομένως, με την προαναφερθείσα απόφαση Atala-Palmerini κατά Επιτροπής, το Δικαστήριο αντιμετώπισε την εξής κατάσταση. Η C. Atala-Palmerini, που έχει την περουβιανή ιθαγένεια από τη γέννησή της και την ιταλική από τον γάμο της, πραγματοποίησε σπουδές στο Βέλγιο από τον Σεπτέμβριο του 1970 έως τον Ιούνιο του 1973, κατόπιν, μετά από σύντομη διαμονή στο Περού, πραγματοποίησε πρακτική άσκηση στην Επιτροπή από την 1η Σεπτεμβρίου 1973 έως την 31η Ιανουαρίου 1974. Στις 7 Δεκεμβρίου 1974, παντρεύτηκε έναν υπάλληλο της Επιτροπής, ιταλικής ιθαγενείας, που υπηρετούσε στις Βρυξέλλες. Κατά τα ακαδημαϊκά έτη 1974-1975 και 1975-1976, είχε εγγραφεί στο πανεπιστήμιο του Παρισιού X. Nanterre για να συγγράψει διδακτορική διατριβή. Από τις 6 Μαρτίου 1978 έως τις 30 Μαρτίου 1987, εργάστηκε στην πρεσβεία του Περού στο Βέλγιο. Στις 16 Απριλίου 1987, η C. Atala-Palmerini ανέλαβε υπηρεσία στην Επιτροπή στις Βρυξέλλες. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η περίοδος αναφοράς των πέντε ετών τοποθετούνταν μεταξύ 6ης Οκτωβρίου 1972 και 31ης Αυγούστου 1973 και μεταξύ 1ης Φεβρουαρίου 1974 και 5ης Μαρτίου 1978, εφόσον η περίοδος της δοκιμαστικής άσκησης στην Επιτροπή και η περίοδος που διανύθηκε στην υπηρεσία της πρεσβείας του Περού δεν έπρεπε να ληφθούν υπόψη.

55 — Προαναφερθείσα απόφαση Atala-Pallmerini κατά Επιτροπής (σκέψεις 10 και 11). Βλ., συναφώς, προαναφερθείσα απόφαση Nuñez κατά Επιτροπής (σκέψη 12).

υπηρεσιών προς άλλο κράτος ή διεθνή οργανισμό, εμπίπτουν ή δύνανται να περιληφθούν στο πεδίο εφαρμογής της έννοιας αυτής.

188. Όσον αφορά τις περιόδους κατά τις οποίες η αναιρεσείουσα διήνυσε στις Βρυξέλλες για τις σπουδές της από τον Σεπτέμβριο του 1991 έως τον Ιούλιο του 1992 και ως μισθωτή εργαζομένη της εταιρίας ECO, κατά τη διάρκεια εξάμηνης περιόδου, δεν αρκούν, καθαυτές, για να αποδείξουν ότι η ενδιαφερόμενη είχε τη συνήθη διαμονή της ή την κύρια επαγγελματική της δραστηριότητα στο Βέλγιο κατά τη διάρκεια πέντε ετών.

189. Κατόπιν των στοιχείων αυτών, νομίζω ότι η αίτηση αναιρέσεως της αναιρεσείουσας είναι βάσιμη και πρέπει να ακυρωθεί η προαναφερθείσα απόφαση Salvador García κατά Επιτροπής.

190. Σύμφωνα με το άρθρο 61 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Πρωτοδικείου και δύναται να κρίνει το ίδιο οριστικώς επί της διαφοράς αν η υπόθεση είναι ώριμη προς εκδίκαση. Φρονώ ότι τούτο συμβαίνει εν προκειμένω.

191. Η Β. Salvador García ζητεί την ακύρωση της από 27 Μαρτίου 2002 αποφάσεως της Επιτροπής περί απορρίψεως της διοικητικής της ενστάσεως κατά της αποφάσεως της 28ης Ιουνίου 2001, με την οποία η Επιτροπή αρνήθηκε να της χορηγήσει το επίδομα αποδημίας και τις συναφείς αποζημιώσεις.

192. Σύμφωνα με την από 27 Μαρτίου 2002 απόφαση, η απόρριψη αυτή βασίζεται, κυρίως, στους ίδιους λόγους με αυτούς που δέχτηκε το Πρωτοδικείο οι οποίοι, κατά τη γνώμη μου, πάσχουν νομική πλάνη.

193. Συνεπώς, η Επιτροπή στήριξε την απόφασή της στους εξής λόγους:

— η δραστηριότητα βοηθού βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δεν μπορεί να θεωρηθεί ως «παροχή υπηρεσιών προς διεθνή οργανισμό», κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, διότι η αναιρεσείουσα δεν είχε άμεσους νομικούς δεσμούς με το Κοινοβούλιο, η δε μοναδική συμβατική της σχέση ήταν σύμβαση ιδιωτικού δικαίου συναφθείσα με βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·

— οι επαγγελματικές δραστηριότητες της προσφεύγουσας στις εταιρίες Sodena

και Sodexna δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της προαναφερθείσας διατάξεως διότι, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι οι εταιρίες αυτές είχαν δημόσιο χαρακτήρα καθόσον ήσαν επιφορτισμένες με την εκπροσώπηση των συμφερόντων της αυτόνομης Κοινότητας της Ναβάρας στις Βρυξέλλες, οι υπηρεσίες που έχει παράσχει η αναιρεσείουσα προς τις εν λόγω εταιρίες διέπονταν από συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου, και

— οι δραστηριότητες που άσκησε άμεσα η B. Salvador García υπέρ της Κυβερνήσεως της Ναβάρας δεν μπορούν να θεωρηθούν ως «παροχή υπηρεσιών προς άλλο κράτος» κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως, διότι το γεγονός ότι οι αυτόνομες ισπανικές κοινότητες διαθέτουν ίδιες αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί από το σύνταγμα δεν τις καθιστά κράτη.

194. Τα επιχειρήματα αυτά, για τους λόγους που προανέφερα, είναι εσφαλμένα, οπότε ο λόγος που αντλείται από παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ είναι βάσιμος. Οι αποφάσεις της Επιτροπής της 28ης Ιουνίου 2001 και 27ης Μαρτίου 2002, περί αρνήσεως χορηγήσεως στην αναιρεσείουσα του επιδόματος αποδημίας του εν λόγω άρθρου καθώς και των συναφών αποζημιώσεων, πρέπει επομένως να ακυρωθούν.

195. Αν το Δικαστήριο συνταχθεί με την άποψή μου, εναπόκειται στην Επιτροπή, δυνάμει του άρθρου 233 ΕΚ, να λάβει νέα απόφαση κατόπιν αιτήσεως της B. Salvador García για την καταβολή των αποζημιώσεων αυτών, συνάδουσα προς την εκδοθησόμενη από το Δικαστήριο απόφαση και προς το σκεπτικό της αποφάσεως αυτής.

196. Σύμφωνα με το άρθρο 122, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά, το Δικαστήριο αποφαίνεται επί των δικαστικών εξόδων. Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του ίδιου κανονισμού, το οποίο εφαρμόζεται επί της διαδικασίας αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 118, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

197. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές και τα αιτήματα της B. Salvador García, προτείνω επίσης στο Δικαστήριο να κρίνει ότι η Επιτροπή φέρει τα έξοδα της παρούσας διαδικασίας και της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας.

β) Επί των υποθέσεων C-8/06 P έως C-10/06 P

198. Είμαι της γνώμης ότι οι συνέπειες που προτείνω να αντληθούν στην υπόθεση

C-7/06 P ισχύουν επίσης στις τρείς άλλες υπό κρίση υποθέσεις, με την ίδια συλλογιστική.

199. Η A. Herrero Romeu (υπόθεση C-8/06 P) ανέλαβε υπηρεσία στην Επιτροπή στις Βρυξέλλες στις 16 Νοεμβρίου 2001. Το Πρωτοδικείο καθόρισε τη συναφή περίοδο αναφοράς μεταξύ 16 Μαΐου 1996 και 15 Μαΐου 2001. Καθόλη αυτή την περίοδο, η αναιρεσείουσα εργάστηκε στις Βρυξέλλες στο Patronat, νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, επιφορτισμένο με τη διαχείριση των συμφερόντων της Κυβερνήσεως της αυτόνομης Κοινότητας της Καταλονίας.

200. Ο T. Salazar Brier (υπόθεση C-9/06 P) ανέλαβε υπηρεσία στην Επιτροπή στις Βρυξέλλες την 1η Ιουνίου 2002. Το Πρωτοδικείο καθόρισε τη συναφή περίοδο αναφοράς μεταξύ 1ης Δεκεμβρίου 1996 και 30 Νοεμβρίου 2001. Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι, κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, ο αναιρεσείων είχε ασκήσει την κύρια επαγγελματική του δραστηριότητα στις Βρυξέλλες, αρχικώς στην υπηρεσία της Sofesa, εταιρίας επιφορτισμένης με τη διαχείριση των συμφερόντων της αυτόνομης Κοινότητας των Καναρίων Νήσων και της διαχειρίσεως του γραφείου αντιπροσωπείας της αυτόνομης αυτής κοινότητας, κατόπιν άμεσα στην υπηρεσία της Κυβερνήσεως της αυτόνομης αυτής κοινότητας.

201. Ο R. De Bustamante Tello (υπόθεση C-10/06 P) ανέλαβε υπηρεσία στο Συμβούλιο στις Βρυξέλλες ως υπάλληλος την 1η Ιανουαρίου 2003. Το Πρωτοδικείο καθόρισε τη συναφή περίοδο αναφοράς μεταξύ 1ης Ιουλίου 1997 και 30 Ιουνίου 2002. Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι, κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, ο αναιρεσείων άσκησε την κύρια επαγγελματική του δραστηριότητα στις Βρυξέλλες, στην υπηρεσία του ORM, οργανισμού επιφορτισμένου με την διαχείριση των συμφερόντων της αυτόνομης Κοινότητας της Περιφέρειας της Μουρκίας στις Κοινότητες.

202. Με τις προαναφερθείσες αποφάσεις Herrero Romeu κατά Επιτροπής, Salazar Brier κατά Επιτροπής και De Bustamante Tello κατά Συμβουλίου, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι οι δραστηριότητες των αναιρεσειόντων κατά τη διάρκεια των συναφών περιόδων αναφοράς δεν μπορούν να θεωρηθούν ως παροχή υπηρεσιών προς άλλο κράτος, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, για τους ίδιους λόγους με αυτούς που περιλαμβάνονται στην προαναφερθείσα απόφαση Salvador García κατά Επιτροπής. Οι λόγοι αυτοί, όπως προανέφερα, πάσχουν, κατά την άποψή μου, νομική πλάνη.

203. Εξετάζοντας την κατάσταση των αναιρεσειόντων κατά τον προ της καθοριστθείσας από το Πρωτοδικείο περιόδου αναφοράς χρόνο, διαπιστώνουμε ότι οι δραστηριότητές τους στο Βέλγιο δεν μπορούν να δικαιολογήσουν την άρνηση χορηγήσεως του επιδόματος αποδημίας.

204. Επομένως, όσον αφορά την A. Herrero Romeu, οι μόνες δραστηριότητες που άσκησε στο Βέλγιο είναι αυτές που πραγματοποίησε στην υπηρεσία του Patronat, από τον Ιανουάριο του 1993.

205. Ο T. Salazar Brier εργάστηκε στη Sofesa στις Βρυξέλλες από 3 Οκτωβρίου 1994 έως 31 Αυγούστου 1998, αρχικώς ως δόκιμος υπάλληλος και κατόπιν βάσει συμβάσεως εργασίας. Από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι, πριν από την ανάληψη υπηρεσίας στη Sofesa στις 3 Οκτωβρίου 1994, ο T. Salazar Brier, κατά την περίοδο πέντε ετών, είχε τη συνήθη διαμονή του ή την κύρια επαγγελματική του δραστηριότητα στο Βέλγιο.

206. Ομοίως, όσον αφορά τον T. De Bustamante Tello, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι άσκησε την επαγγελματική του δραστηριότητα στις Βρυξέλλες μεταξύ 2 Δεκεμβρίου 1991 και 31 Ιουλίου 1996, στην υπηρεσία της INFO, νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου της αυτόνομης Κοινότητας της Περιφέρειας της Μουρκίας, επιφορτισμένου, μεταξύ άλλων, να παρακολουθεί την εξέλιξη της νομοθεσίας και τα κοινοτικά προγράμματα που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την αυτόνομη αυτή κοινότητα, αρχικώς ως δόκιμος υπάλληλος, κατόπιν βάσει συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου. Από τον Αύγουστο του 1996, ο R De Bustamante Tello εργάστηκε στις Βρυξέλλες ως διευθυντής του ORM.

207. Όλες αυτές οι δραστηριότητες μπορούν να χαρακτηριστούν ως «παροχή υπηρεσιών προς άλλο κράτος» κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, δεύτερη περίπτωση, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ. Κατόπιν των στοιχείων αυτών, είμαι της γνώμης ότι οι αιτήσεις αναιρέσεως των αναιρεσειόντων στις τρείς εξετασθείσες υποθέσεις είναι βάσιμες και πρέπει να ακυρωθούν οι προαναφερθείσες αποφάσεις Herrero Romeu κατά Επιτροπής, Salazar Brier κατά Επιτροπής και De Bustamante Tello κατά Συμβουλίου.

208. Επειδή πιστεύω ότι οι υποθέσεις αυτές είναι ώριμες προς εκδίκαση, προτείνω στο Δικαστήριο να αποφανθεί επί των διαφορών.

209. Η A. Herrero Romeu καθώς και ο T. Salazar Brier και ο M. De Bustamante Tello ζητούν την ακύρωση των αποφάσεων που εξέδωσε, αντιστοίχως, η Επιτροπή στις 19 Νοεμβρίου 2001 και 25 Ιουλίου 2001, καθώς και το Συμβούλιο στις 24 Ιανουαρίου 2003, με τις οποίες τα εν λόγω θεσμικά όργανα δεν τους αναγνώρισαν το δικαίωμα επί του επιδόματος αποδημίας και των συναφών αποζημιώσεων.

210. Διαπιστώνω ότι οι λόγοι για τους οποίους τα θεσμικά αυτά όργανα αρνήθηκαν τη χορήγηση του επιδόματος και των συναφών αποζημιώσεων, όπως προκύπτουν από τις αποφάσεις που εκδόθηκαν αντιστοίχως στις 10 Ιουνίου 2002, 24 Μαρτίου 2003 και 28 Ιουλίου 2003, περί απορρίψεως των διοικητικών ενστάσεων των αναιρεσειόντων, ταυτίζονται, κατ' ουσίαν, με το σκεπτικό του Πρωτοδικείου στις αναιρεσιβαλλόμενες αποφάσεις, το οποίο, κατά την άποψή μου, πάσχει νομική πλάνη. Συνεπώς, ο λόγος που αντλείται από παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, είναι βάσιμος.

211. Επομένως, προτείνω στο Δικαστήριο να αναιρέσει τις αποφάσεις αυτές και, σύμφωνα με τα αιτήματα των αναιρεσειόντων, να αποφανθεί ότι τα καθών θεσμικά όργανα φέρουν πλήρως τα έξοδα της παρούσας διαδικασίας καθώς και της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας.

V — Πρόταση

212. Κατόπιν των προηγουμένων στοιχείων, προτείνω στο Δικαστήριο να κρίνει ως εξής:

1) Στην υπόθεση C-7/06 P

— να αναιρέσει την απόφαση που εξέδωσε το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στις 25 Οκτωβρίου 2005, στην υπόθεση T-205/02, Salvador García κατά Επιτροπής·

— να ακυρώσει τις αποφάσεις της Επιτροπής της 28ης Ιουνίου 2001 και της 27ης Μαρτίου 2002, περί μη χορηγήσεως στην A. Salvador García του επιδόματος αποδημίας του άρθρου 4 του παραρτήματος VII του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων καθώς και των συναφών αποζημιώσεων, και

— να κρίνει ότι η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων φέρει τα σχετικά με τις διαδικασίες ενώπιον του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δικαστικά έξοδα.

2) Στην υπόθεση C-8/06 P:

— να αναιρέσει την απόφαση που εξέδωσε το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στις 25 Οκτωβρίου 2005, στην υπόθεση T-298/02, Herrero Romeu κατά Επιτροπής·

— να ακυρώσει τις αποφάσεις της Επιτροπής της 19ης Νοεμβρίου 2001 και της 10ης Ιουνίου 2002, περί μη χορηγήσεως στην A. Herrero Romeu του επιδόματος αποδημίας του άρθρου 4 του παραρτήματος VII του Κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων καθώς και των συναφών αποζημιώσεων·

— να κρίνει ότι η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων φέρει τα σχετικά με τις διαδικασίες ενώπιον του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δικαστικά έξοδα.

3) Στην υπόθεση C-9/06 P:

— να αναιρέσει την απόφαση που εξέδωσε το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στις 25 Οκτωβρίου 2005, στην υπόθεση T-83/03, Salazar Brier κατά Επιτροπής·

— να ακυρώσει τις αποφάσεις της Επιτροπής της 25ης Ιουλίου 2002, της 24ης Φεβρουαρίου 2003 και της 24ης Μαρτίου 2003, περί μη χορηγήσεως στον T. Salazar Brier του επιδόματος αποδημίας του άρθρου 4 του παραρτήματος VII του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων καθώς και των συναφών αποζημιώσεων, και

— να κρίνει ότι η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων φέρει τα σχετικά με τις διαδικασίες ενώπιον του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δικαστικά έξοδα.

4) Στην υπόθεση C-10/06 P

— να αναιρέσει την απόφαση που εξέδωσε το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στις 25 Οκτωβρίου 2005, στην υπόθεση T-368/03, De Bustamante Tello κατά Συμβουλίου·

— να ακυρώσει τις αποφάσεις του Συμβουλίου της 24ης Ιανουαρίου 2003 και της 28ης Ιουλίου 2003, περί μη χορηγήσεως στον R. De Bustamante Tello του επιδόματος αποδημίας του άρθρου 4 του παραρτήματος VII του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων καθώς και των συναφών αποζημιώσεων, και

— να κρίνει ότι το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης φέρει τα σχετικά με τις διαδικασίες ενώπιον του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δικαστικά έξοδα.